زبانش تازه نیتی بلبلزلك وظنردم
فلك شمعی اسیر ایتدی محصیری شهر شاه نرود

(دیوان آلی)

حفید محمود
٥٠٢٨

Süleymaniye Kütüphanesi
Kısım: Hacı Mahmud Ef.
Yeni Kayıt No: 6338
Eski Kayıt No:

HACI MAHMUD EFENDİ
BEŞİKTAŞ
Vakıf Kütüphanesi

T.C.
Süleymaniye Kütüphanesi
1925

٥٢٢٧

دیباجهٔ دیوان عالی رحمة الله

عقد گوهربار حمد و ستایشکه * و نثار الصدر ابکار قدسیاندر
او نخته پیشطاق دیوان عظمت کبریا قیلورکه * اوراق
زرنگار آسمان دست کمال قدرتی ایله بهم کشیدهٔ شیرازهٔ
انتظام مدر * و منظومهٔ گرانقدر روز و شبانکه * دریای
گوهرزای لدن * دستیاری غواص چابکدست اندیشه ایله فراهم
کشیدهٔ سلک تکریمدر * دست آویز بزم تعظیم رسالت پناهی
اولنورکه * هر غزل جریدهٔ آفرینش * و بیت القصیدهٔ
دانش منشیدر * و تحیات آل عظام * و اصحاب کرام اصفا الصافیه
شرف انحا بولورکه * مجتبالری دفتر حسنات ابرار براعت
استهلال و منقبتلری * ارباب استفاضه و استکماله پیرایه

مجموعه

مجموعهٔ فضل و کمالدر * رضوان الله علیهم اجمعین اما بعد
اول زمانکه دست قدرت ازلیه * خمیر فطرتم زلال محبت
ایله سرشته و جبین جبین خلقتمه کلک تقدیر ایله رقم مهر و فا
نوشته قیلوب گهواره نشین طفولیت ایکن بله * زمزمهٔ نغمات
مضمون عشق نامه اولوب مسند بلند پایهٔ عرفانه پا نهاده
اولنجه * سرود شوق انگیز * دمساز نغمهٔ دلسوز گداز ابدی
لاجرم هر پری و شکل آلهٔ حیرانی * هر دلربانک دلداده
خاطر پریشانی اولمغله سر بمهر راز درون ابراز اولنان جواهر
زواهر ناز و نیازی * دستیاری خامهٔ گهربار ایله رشتهٔ نظمه
کشیده قیلوردم * حالیا بو لآلی گرانقدر سفینه باعث انتظام
سلک ترتیب * یعنی بو مشکمع پان مشکوی اندیشه یه سبب
تزیین و تشبیب اولان یار غمگسار * و آرام دلفکار مهر
جهان آرا حسن داوران * ماه فیروز کنعانک * لب تشنه
زلال لعل شکرگفتاری و دلبستهٔ سودای سنبل مشکباری
اولدوغم اثناده هر کرشمهٔ دلاویز * و هر عشوهٔ چشم خونریزنه

متعلق نکاشتهٔ جریدهٔ افکار اولان اشعار عاشقانه دخی
حریر مشکین تار تحریره چکلمک خاطر خواه یاران اولمغله
بعنایة الله سمت انتظام بولدی چهره کشایان صور معانی
و مشاطه کاران عروسان سخندان امیدوارم که بو مخدرهٔ ترکی
زبان عنبرین خامه نک کلک مشکبار التفاتیله طرهٔ بر جبین خطاسنه
شانه زن اصلاح اوله‌لر بیت جرعهٔ جام شاهان بزم وحدتست
هرچه دارم دردو صاف اندر درون ساغرم

در توحید باری تعالی شانه

الهی سن اولدک دانای راز خالق یکتا / رموز آموز عقل و حالت افزای دل شیدا
فروغ انوار شمع بزم عشرتخانهٔ قدسی / چراغ آویز طاق خانقاه عالم بالا
کره پیوند ابروی جبین شاهد غیرت / نگاه مرحمت بخشای چشم شوخ استغنا
دلیل عقل هر تنها خرام وادی حیرت / انیس جان هر غربت گزین گوشهٔ سودا
نوابخشندهٔ رامشگران بزم هر گلشن / درم ریزندهٔ دست زرافشان گل رعنا
دبستان قدمده اول دبیرم نرگس کیم / ایکی حرف بیله جلد کرادن کربنیک عالم انشا
همیشه وحدتک ذکری دلنده سوسن باغک / آچق نظاره و صفکده چشم نرگس شهلا

سنی هر بر یوزدن کورلر ظاهر و باطنده / مرآتجه مظاهر ذاتکه بو جمله اشیا
کهی نار جلالک شعله‌سی احجاردن ظاهر / کهی نور جمالک پرتوی اشجاردن پیدا
وصالک بزمنه ساغرکشان دردآشام / جمالک شمعنه پروانه خورشید جهان‌آرا
ندیم فرقتی اعتنان ایلرم فراقکده / فلکلرکن کوش جانم تخت [illegible] نغمه‌سن اصفا
شفا ساز اولمسه کر شربت لا تقنطوا جانه / وجودم ایلرایدی تاب خوف معصیت افنا
بحق شاه اورنک بلند مرج اللهی / بحق جانشین مسند ایوان او ادنی

منور قیل الهی دیدهٔ جانم اوله تا کیم
مشاهد من عرف آینه‌سندن شاهد معنا

در منقبت علیه

خامم که چمن گستر گلبرگ سخندر / نو شاخ بلاغت ثمر باغ سخندر
باغ سخن اما که هر شعبهٔ نهالی / حسن بر صنم جلوه‌گر و غنچه دهندر
هر لاله‌سی رشک گل بستان ارمدر / هر ژاله‌سی داغ جکر در عدندر
طبعم چمن معرفته چشمهٔ صافی / گلزار معارفده خط تازه چمندر
لؤلؤی تر لفظه اندیشه صدفدر / روح سخن پاکه تحقیق بدندر
تحریر سخنده قلم مشکفشانم / آهوی گلستان خرامان ختندر

زیبنده بر غربت نازنده فکرم / بر نقش طرازنده خورشید پرندر
اول صفدر میدان خیالم که زبانم / سرنیزهٔ دشمن شکن جنگ نبشندر
اول باده کش بزم صفایم که مقامم / خار و خس انغموده و غمه شعله فکندر
خورشید فروزان فلک بزمکهمده / بر شمع ضیاگستر فیروزه لکندر
شمع طرب افروز و طراوت ده بزمم / بر دلبر سیمین بر و سیب ذقندر
بن نیلدیم آیینه زنگور که کندم / طبعم بنم اسکندر آیینه شکندر
عرفی زمانم که نوازنده نظمم / بر هم شکن زمزمهٔ طرز کهندر
هم خسرو و عیسی دم عهدم که ترانم / رشک نغم بلبل شیرازه دکندر
خاقانی دهرم که نکینده کتابه / شاهنشه انجم کوکبهٔ ملک سخندر
سلطان خیالم که بکاخشن دیوانه / اندیشهٔ جادو هنر و معجزه فندر
بر مرتبه در وسعت صحرای امیدم / کیم اکه دل ذره ناچیز وطندر
بر مرتبه در اوج کرای آتش آهم / کیم کنکرهٔ عرشی دله مشعله زندر

آلی سخندان جهانم که پناهم / لطف شه داننده هر سر و علندر

در مدح مرحوم سلطان عثمان طاب ثراه

مرحبا ای صفدر صاحبقران روزکار / کیم بو کون سندن بکانه قهرمان روزکار
قهرمان روزکار اما که هر بنده سی / رستم جنگ آزمای هفتخوان روزکار
رایض میدان پنهان ازل یعنی قضا / کوی کردونه اورلوب صولجان روزکار
اولمدی بو عرصهٔ غبراده هرکز جلوه کر / بر سکا بکزر شه فرخ عنان روزکار
سن که بر فتح ایلدک تأییده حقیله بو کون / ایلیوب یاد بر دل صاحبقران روزکار
کورمدی اوراق نصرتنامهٔ تقدیرده / بویله فتح دیدهٔ کشف عیان روزکار
ذی نبلایه قدر زبان خنجر خونریزکه / ترجمان غمزهٔ نامهربان روزکار
همدم اندیشهٔ مشکلکشا اولسه نوله / راز وار سینهٔ سر نهان روزکار
کشت زار طبع پرنورکدن اولقدر جبینی / ارشهٔ روشن ضمیر نکته دان روزکار
طوطی اندیشه وش کم یا اولوردی باغ تیغ / مرغ زرین زمرد آشیان روزکار
بویله یازمش صفحهٔ تعطیله حب الغالبی / خامهٔ معجز بیان منشیان روزکار
داور دارای عهد اسکندر دور زمان / خسرو جم بارکاه کامران روزکار
شمع قدسی پرتو کلشن سپهر سلطنت / کلبن باغ زبا دیده بان روزکار
خاکس میدان دولت جارسی کلادین / داورکر شاهنشه کشورستان روزکار
پادشاه بحر و بر صاحبقران شرق و غرب / ماه هابان خلافت آسمان روزکار

حضرت سلطان عثمان همایون پایه کیم
اولدی ذاتی مایهٔ امن و امان روزگار

اول جهانبان معظم کیم سریر خواهیدر — تکیهٔ سرنیزه آفت رسان روزگار
اول جهانگیر ظفر یاور که اولمش دشمنی — طعمهٔ کام نهنگ جانستان روزگار
اول که ایتمش آستان جاهنه هیبت سرفرو — سرکشان عالم گردنکشان روزگار
اول که اولمش روز و شب مدح و دعاسی دولتی — پیشهٔ اهل دل و ورد زبان روزگار
آفتاب آسمان قدرت که ایلر آستنه — نوبهاری مایهٔ فصل خزان روزگار
نوبهار عالم آرا که نسیم لطفیدر — انجمن پیرای بزم گلستان روزگار
بارگاه قدرتنه پیشگاه زر کلاه — مسندآرای تلمیح سیابان روزگار
پیشگاه چتر جاهنده بر اعلی سایبان — بو منقش خیمهٔ پر بنیان روزگار
پرتو رایی چراغ بارگاه آسمان — شعلهٔ شمشیری شمع دودمان روزگار
دست گوهرپاش لطفی عقده بردار جهان — دیدهٔ بیدار بختی پاسبان روزگار
رای بختی نور چشم آسمان سلطنت — جود و عدلی مایهٔ آرام جان روزگار
صانکه سیمرغه سوار اولور زیرنده فلک — خسرو جم بارگاه کامران روزگار
چنداز خشی جهان پیما که اوطرهم شتاب — پویه‌ده آنکله نه بیک دوان روزگار

باد

باد پای برق سرعت کیم ایرشمز گردینه — آبلق چابک رو آتش عنان روزگار
آسمان عالم سرعت که مهر نعل زری — اولدی ماه نو انجم فشان روزگار
اژدر غوغا شکوه غوغا اژدر حمله کیم — کورسه دهشتدن قیلور جنگ اعرازی روزگار
جلوه‌ده قلسه کهی آهسته کاهی پر گره — کیم تحمل ویرسیم اکا روح روان روزگار
سنبلن درهم قیلور کیسو که غبار انجنده — بربط و کلکش خرام دلستان روزگار
داور شاهنشهان خاقان عالی گوهرا — ای سلیمان مسند والامکان روزگار

مدحک ایتمک ممکن الی سحرآفرین
بلکه جمله شاعر معجز بیان روزگار

بالخصوص اول بانگ اندازه عالم کیم بو کون — کیمسه حکمنده یتیم کیبی یکان روزگار
اول جواهر پاش معنایم که خامه‌دن نیم — ابر سنبل گونه گوهرفشان روزگار
اول سخن گوی بلیغم کیم جنابمدن نیم — بحر گوهرخیز بیحد و کران روزگار
گوهر افروز بیانم کیم قضا ایتدی نثار — زیر پای کلکمه گنج نهان روزگار
نکته پیرای ادا سنجم که اولدی هر سوزم — دستهٔ لاله بر تخیل داستان روزگار
بن او معجز پیشه شعرم دیرلر بی خلاف — باکه جمله ساحر نظم آوران روزگار
طالب شاداب نظم و عرفی قدسی خیال — چهره پرداز عروس نو زبان روزگار

بویله محزون ایدردم بن عروس حکمی / اولمشم آزرده ظلم گران روزکار

قایل اولدم روزکارک ظلمنه جور ایتمسه / برسنم پیشه لعینی چرا مان روزکار

پادشاهم دور عدلکده سنک لابعید در / ظلم ایده بن بنده که بر قلبان روزکار

مرحمت ایلر دیگورسه باکه عرض حالمی / پادشاه وسنکیه چه کسان روزکار

هم نگاه التفاتیله قلورسه بی نیاز / چشم تحسین شعه جم آستان روزکار

ایلیم سولوی گوهر شعله اوصافنی / رشته بیوتون بقای جاودان روزکار

تاکه درگاه معلای دل آگاه اوله / کعبه عرش آستان زعار رقان روزکار

صد قله شهد نگر و عزم دعا ایتسم نوله / تنکدر بوادی دادوستان روزکار

ایلسون حق آستان بارگاه دولتک

قبله روی نیاز خسروان روزکار

در مدح مرحوم سلطان مراد خان طاب ثراه

زهی صدر بلند اقبال عالیشان و فرزانه / که دستور ایلدی بن پادشاه جهانبانه

زهی دستور اکرم کم صدر عالیقدر ری شانکیم / سپهسالار اعظمدر شه جم جاه دورانه

عزیمت ایلیوب تسخیر و فتحه ملک ایرانی / دوشور زلزله خاک نشابور و بدخشانه

صدا گوس بزم صیت عالمگیر عزمندن / براقدی غلغله اطراف قزوین و صفاهانه

برابر در اگرچه عسکر نیک صبری جمله / شجاعتده مه بنده بوکون بهرام و زبحانه

دکلدر التجاسی انکاسی عسکره اما / همیشه اعتمادی سنادی لطف یزدانه

ازلدن ذات پاکی اولقدر کیم اوله کلمشدر / معارض لطف یزدانه موفق عون سبحانه

سعادتله واروب آهنک رزم کارزار ایتسه / تجردی شاه گمراه عجم تا زابلستانه

نیجون عاجز اولی آهو بچه نک حالنی فکر ایلیک / گر بچه پنجه آهن قتال شیر غرانه

نه شیر اژدر فکن شیر شکار انداز عالم کیم / نگاهندن دوشر آتش دل شیر نیستانه

نه براول نیره شیر بیشه صولت که تیر ایتسه / دوشر دل لرزه اندام و درون بیشه دستانه

عجب بویله منصور اولسه و نکیم مظهر الله مشددر / دعا خیر شاهنشاه جمجاه جهانبانه

نه شاهنشه یگانه پادشاه داد گستر کیم / عدالتده نظیر کلمشدر هیچ دورانه

نثار وصفنه لایق بولنمز گوهر معنی / نه دکلو تیشه اندیشه او رسم کان امکانه

خصوصا کنج دلدن اول گهر سنج جهانم کیم / فروغی طعن ایدر نور چراغ ماه تابانه

چیقردم بحر دلدن بی نهایه گوهر معنی / که چکدم هر برینی رشته تحقیق و اتقانه

چالشدم نیجه دم کشف اسرار احاد ایتسه / وخی چوق صرف اوقات ایلدم تعبیر قرآنه

سکز پاره مجلد هر برین فتح عالیده / که تالیف ایلدم نام شه جمجاه ذیشانه

نه چاره بیلمم اما که او طبر برده واصل / جناب آستانه [illegible] سلطانه

دریغا بر وسیله بولمدم که ایلیم ایصال
نیچه کوندر تردد ایلدم اشراف و اعیانه

نه دکلو فیلسوف اولسم بنه دیوانه دردرلر
واروب احوالمی عرض ایتسم ارکان دیوانه

ثنا ایتدم نیچه در سخن هر بیری مهر خنده
پریشان ایلدم بو نیجه که بیهوده بابانه

نه ممکن میوه بخشش اولمق اگر نسیم و کوثرله
هزاران سال و برسم بر درخشن بید و معیلانه

نه حکمتدر کف گوهر فشانم هر کرم بردر
که تعلیم افاضه ایدر ایدن ابر نیسانه

او دکلو شمس فیض ابر همت بر طرف اولدی
که زیرا اولمدی بر قطره هر کز خاک عطشانه

بلندی رتبه احسان کردون دنی برور
نه مقدار اولدی دعوای ارباب استعداد و عرفانه

دخی الآن اذعان ایلدم عالمده عشقی اولسون
بنه احسان میره التفات میر مرانه

اوج ایدردی ابواک یارده هر دردن کام
که تا بیری ترحم ایلیه بو زار دکریانه

بنی اولدکلو اشتعال ایدر هر بیری زغنچه
که صانم بر باده کوثر کلدی بزم خاص رندانه

زهی تشخیص عالی چند ادراک پاکیزه
هزار احسنت بویله تیز فهم پاک اذعانه

بشی اون کونه هر مرغ دلی آواره جی قصیده
بو کونه دام پرپیچ خزینه ایتدی پروانه

بن ایصال ایلیم تا ریکم هم ایلیم تعریف
که لاتعد نیچه وجهیله احسان و فراوانه

سنک کبی کمال اهلینه التجا جانه منتدر
وسیله اولمغه انعام و استحسان و احسانه

امید آب احسانیله سرلر دلتشنه اولوب
بیابان تجرده قلان کریان و حیرانه

زلال جانفزای مرحمت عرض ایلسون اول
یاقر صکره درونمی آتش سوزان حرمانه

تهی دست و پریشان حال قالدم عمادن
که اول صاف لطافتده که اول غدار فتانه

محصلی چاره یوق غیری وار او براق اشعاری
همان بیک شیوه قیله طرح ایده یم کرداب نسیانه

مگر مدح شریف پادشاه دین اسلامی
که یازمش کلک حکمت آفرینک اوراق فرمانه

شهنشاه جهان سلطان مراد داد گستر کیم
یازلمش وصف پاکی پیشطاق عرش رحمانه

زهی سلطان اسکندر جناب جم عظمت کشور کیم
شکوه و شوکتی کلمز نگاهی عقل انسانه

زهی دارای عالیشان دار الملک دولتکیم
ایرشدی صیت کوس هیبتی ایوان کیوانه

همایون آفتاب عالم آرای عدالت کیم
منور اولدی انکله بو نه ایوان و نشین خانه

گرامی گوهر زیبنده تاج خلافت کیم
شرف ویردی سریر عرشی بیری اسلیمانه

جبیننده نمایان اولقدر فر و سعادت کیم
کورنجه کافر کلور اختیار البته ایمانه

جمالنده درخشان اولقدر الهی کیم
ایرشیور پرتوی ناخانه خورشید درخشانه

دم تحریر اوصافنده کلک مشک افشانم
گلستان خنده بکزر آهوی خرامانه

مجلدر وصف خلق مشرب پاکنده بو نظم
یازلسه عنبر سار ایله کلبرک خندانه

مجتب اولیا در مظهر تایید مولادر
پناه و ملتجا در اهل استعداد و عرفانه

همیشه الطافی اجرای لطف و احسانی — ایدب مستمنده کاکل خاطر پریشانی

بحمد الله که کل چرخ دنی پرورکینی لطفی — دخی هر جاهله هر شخص نامعلوم و نادانه

سرای لامکان فرودس حریم عز و جاه منده — مرصع اسمانه اسمانی بر خوب کاشانه

جمال شاهد اقبالنه جبریل آشفته — چراغ مجلس اجلالنه خورشید پروانه

هلال و آفتاب کوی چرخ و چوکان ایلردی — اگر جمشید رایی راغب اولسه گوی و چوکانه

اولوردی هر گل بر اخگر و هر لاله بر شعله — سموم خشمی گر بردم گذار اتسه گلستانه

گلکمیزاب اولوردی اخگری هر شعله بر لاله — وزان اولسه نسیم لطفی اما نار سوزانه

کبوتر باز ایله پرواز ایدردی اوج الفتده — اگر آثار عدلی شامل اولسه حال مرغانه

زمانه دولتنده قالمدی ویرانه بر گوشه — دل ویرانه عاشقدر اگر وار ایسه ویرانه

پریشان قالمدی هرگز بهار عهد لطفنده — مگر که سنبل مشکین باغ روی جانانه

او سلطان مظفر اول جهانبان ظفر یاور — او خاقان هنرور اول جهانسالار فرزانه

سؤال ایلرسه گر فرط کرمدن نیچون بلمشدر — بو دکلو گوهر معنی کشیده سلک ابیاته

جهانده اوج بیک اقچه دیلیکم وار ایدی تحصیل — نه قادر یوقمشیم اوبیله کلنجه اولدم میدانه

نیجه تحصیل قلدم انی تقریر ایلیم بر بر — بیان ایتمک دگلدر لازم اول ایکی طرفه افسانه

چراغم نوله سوزانم و گریانم ایلیم دائم — دعا روح روان حضرت سلطان عثمانه

نیجه سوزانم و گریان اولمیم کیم اول اکرم — همیشه لطف و احسان ایلر ایدی بن غریبانه

رجام اولدر که بو سلطان علام ایلرم آنی — رکاب کامیاب تاج بخش تاجدارانه

عنایت ایلیه بو حکم عالی کیم اوله مضمونی — او حکم عاطفت مضمونی و استعطاف عنوانه

که مأمور اولدی و غنچه دولتده فتح تسخیره — سپهسالار اعظم کشورانه و تورانه

دعالر ایلیم وار و بن خلوص قلبله دائم — دوام دولت اقبال سلطان جهانبانه

اگر تملیک اولورسه نیجه ممکن شکر ذات ایتمک — او نیجه بویله اولسه احسانی ملوکانه

اگر بر نیم قطره بخش اولورسه خاک باجیزه — نه نقصان ایرشه دریای بی پایان عمانه

نه خدمت ایلمشدر حق بیلور آبا و اجدادم — بو ال الیلدن افزون آستان آل عثمانه

خصوصا بنده دیرینه بو وصاف عیسی دم — که غالبدر سخن فننده اهل امثال و اقرانه

نه گوهر نثار ایتمشدر اوصاف شریفنده — که هب معلومدر اهل دل و ارباب عرفانه

سخن پرور خداوندا هنرور شاه جم قدرا — ایا مقصود اصلی نه سپهر و چار ارکانه

بو دکلو خرکدا الک ایلیوب اقدام قلمزدم — فلکده مالک اولسم بر عقار باغ و بستانه

رکاب آصفوده بیک یو یانه اولمغی مردم — دکشمزدم شکوه و شوکت جمشید و خاقانه

ولیکن ضعفله اولدیغمی تاب و توانم که — آنی هیچ احتیاجم بو قدر اظهار ایله اعلانه

مناسبدر انجا نسبت که انجا مضمونه
حمائل دیسه لر قطب سپهری بیلک یوبانه

شکایت ایلر ایدم سا که چرخ سفله پروردن
برز تابت توان اولمسه اگر چاک گریبانه

ایریشوردی لباسم اولسه گر چاک گریبانمی
گریبانه قبای صبر عاشق گیبی دامانه

اگر فرمان عالیشان اولورسه حسب حالمدن
بر ایکی بیتیله عرض ایدهیم خیلی ندیمانه

نه دن ارباب نظمه تا بو دکلو التفات ایتمک
دیو دخل ایلین هر یاوه گویه بیهوده حیوانه

بو گونه حضرت سلطان اورنگ رسالتدن
کهر باشس ایلرم دست بیانی مستعد آنه

که اول شاه کرم کارسر برلی مع اللهی
همیشه بو گونه التفات ایلردی حسانه

سلاطین سلفدن شاه اویس معدلت پیشه
نیجه تعظیم و تکریم ایلر ایدی خواجه سلمانه

خصوصا حضرت سلطان سلیمان خان غازی خود
نه رسمه التفات ایلردی باقی سخندانه

تحصیل حد و غایت بو قدر احصا ایلرسم
سخن اربابنه تکریم ایدن اعداد شاهانه

بیلورلر حاصل معلومدر مضمون گفتارم
تواریخ سلاطینی گورن اخوانه و یارانه

بو نیچون عهد شاهنشاه جمجاه سخنورده
نیجه انعام و احسان ایدلمیه حسان و سحبانه

بحمد الله بنم دخی بو گون حسان و سحبانی
مسلمدر سوزم جمله کرام نکته سنجانه

سوزم بو قدر حسود نابکاره حرزدر اجل زیرا
زبانی بو سوزلر لایقدر افسار و پالانه

بلا اولدر حسود خر تمیز اوله زعمنجه
دوشر کالا خر خس معرفت اولدره خرانه

خدا گوسترمسون الحق نه مشکلدر او غدارلک
که استخفاف ایده گفتارکی مشکل پسندانه

زبون ایتدی بنی حرص و امل بر ایکی نامرده
که غالبدر ستمده هر بری حجاج و مروانه

بری چرخ ستمگر بیری بخت واژگوندر
سوزم بو قدر بنم بو گردش گردون گردانه

حذر قیل ای ستمگر آه دلدن کیم برابردر
کمان سخندن انداخته بر تیر پرانه

نیچون سن آهمدن قاچمزسن ای گردون دون چونکه
کمنه سینه ویرمز ناوک الماس پیکانه

ایکن مغرور اولمه جوشن پولاده ای چرخ
که بو بر تیردر کیم کار ایدر پولاد سندانه

بحمد الله نه باکم وار بنم اعدا که انلردن
چکوب تیغ زبان میدانه گردکجه دلیرانه

زبانم بکزمز تیغ زبان غیره کیم اولمز
برابر تیغ رستم ذوالفقار شاه مردانه

نیجه ممکن اولور دمی تیغ چوبین تراشیده
مساوی زهر آلکیسه ابالماس نیشتر پرانه

اگرچه بی لباسم فرش و طور فرینه برکیمیه
بلی اولمز مقابل هیچ کیمسه تیغ عریانه

مرصع پوشش اولوب بیره بخشش اولسه مناسبدر
میان التفات خسرو نجیانه دورانه

بنم تیغ زبانم بکزمز بر تیغه عالمده
مگر شمشیر تیز غمزهٔ خونریز خوبانه

عجب بکزر عجب حقا مسلسل خط مشکینم
عذار یارده زلف عبیر افشان و پیچانه

دلم ازهار افکار ایله آرایده بر گلشن
درونم بکر مضمون ایله مملو بر صنمخانه

معانی بکر فکر پاکمه بی تاب دلداده
سخن کیفیت شراب ناب تعبیر ایله مستانه

میان بزم فکرمده فلکدن کاسه‌ٔ چینی
کف ساقی طبعمده کنشن زرین پیمانه

اوده کلو آشنادر سوزلرم بر بیر نه اصلا
بولنمز آره‌سنده ایچلرنده بر لفظ بیگانه

بنم اول بو بنای سخن کیم اسسنم قوردم
سپهر حیله‌کاری سحر تعبیرمله ابنانه

بنم اول سحرپرداز تخیل کیم مراد ایتسم
چکردم دانه‌ٔ لعل شرابی سلک یارانه

بن اول شاکرد خاص نفعی منجزدم روم
که سوزده غالبم استادلر دور خرابانه

بو صاف و جاریکیم نیچه وجهیله ایجدر
سلاستده صفاده سلسبیل و آب حیوانه

جناب طبعنه عرض اولمق اول سلطان عرفانک
همانا کلدسته عرض ایتمک کبیدر باغ رضوانه

گهربخش اولمه دریا جیب کنج افشان دریای
درم ریز اولمه دریا کبی بر گوهر کانه

او خاقان سخندر بنده اولسم نوله خاقانی
که خاقانی ده منسوب اولان البته خاقانه

بن اول خاقانی عهدم که افلاطون اندیشم
ایدر تعلیم حکمت هر حکیم سنجان یونانه

تواریخ سلف هم ولغد خاطرنشانمدر
که تحقیق ایلر ایدم صانع اولیدی بر دهقانه

طلوع آفتاب دولت جمشیده باعث نه
سبب ارتفاع ملک استیلای ساسانه

نه در نمود و حدر تحقیق ایدردم آل ساسانی
نوازش قلسه‌لر بو بنده‌ٔ بی برگ و سامانه

روادر سرفراز ایلرسه الحق بو شاهکاری
عطای خسروانه التفات پادشاهانه

اداسی لیندر کیدر بلندی چونکه ای آدی
سبب جاری اولمغه کلک در افشانه

دو مهر

دوام دولت و اقباله صدق قبله الله
مناجات ایله بیتمه نصکره سوز ایردی پایانه

در دولت پناهی دایما امیدگاه اولسون
هنرمندان آفاق سخن سنجان دورانه

در مدح مرحوم صدر اعظم دلاور پاشا علیه الرحمه

بارک الله زهی ورزیبنده مقام
که وجودیله بولور دولت پاینده قیام

داور دادگر قاهره قدرت کیم ایدر
دور بختنده نسخه‌ٔ عنبرانه شام

اوله او مثل ازلی گوهر استعداده
پرورش یافته‌ٔ فیض خدای علام

کارفرمای عدالت که زماننده اولور
عدم آباد فنا فتنه‌یه جای آرام

مسندآرای سعادت که قیلور کسب شرف
خدمت پایه‌سن ایلیور هفت اجرام

آسمان مرتبه دستور مکرم که خدای
ایلدی خاک در دولتینی اکسیر مرام

صدر حجم جاه کیهانشاه معظم که قضا
هرنه ایلرسه اراده اولور احکامه رام

کهکشان ادهم اجلالنه زنجیره زر
ماه نو ایلدی جاهینه زانوده ستام

خوان انعامنه بر کاسه‌ٔ فیروزه فلک
بزم احسانینه خورشید مرصع بر جام

نیجه تعبیر ایده‌یم لطفنی سیرابیت مثلا
کرم ایلسه اول آصف جمشید غلام

کهنه اوراق پریشان کتاب امید
اوله همواره بهم بسته‌ٔ شیرازه‌ٔ کام

دلورا اوادکر آصف صاحب نظرا
ای شناسای سخند از سخنگوی بنام

قومدی گرچه که بر پنجه زمان اوالمشیدی
غم جانکاه جفای فلک نافرجام

نه زبان مانده مجال از بسط مقال
نه دلمده هوس نظم دلاویز کلام

باقمیوب هیچ ولی عذر قصور سخنه
ایلمز همت اندیشه او دکلو اقدام

کاکلیم بر پنجه ابیاته اجوالمدنه
او جهانبان کرمکار زمانه اعلام

بو خسته مدح ایلمک اول صدر عظیم الشانی
هیچ ممکنمیدر کبی فقیر ناکام

که دخی وصف همایون جهانگیرندن
یاز مدین بیکده برین کلک دبیر اوهام

اوله انجام پذیر بنده ده اوصاف تار
طول اوزره عالمه روی صفحات ایام

ایتمس اولسه بنی بار گرفتار الم
برستم پیشه بی مرحمت خونآشام

تک بو ایلر ایدی اولمده خنده برز
پای اندیشه اگر بسته قید آلام

اومرزکیم اوله ایام همایونکده
از جهانداور فرخ پی فرخنده پیام

شمع اقباللله کاشانه طالع روشن
باده شوقله خسار طبیعت گلفام

ایله شمد نکیره و آهنک دعای آلی
که دعا واجب اولور بوقصیده تمام

اوله تا جلوه که خسرو سیاره سپاه
هفت اورنگ زرانده زربفت خیام

بوله ذاتیله شرف صدر معلی دایم
اوله عدلیله جهان امن امان اوزره مدام

در مدح مرحوم مشار الیه رحمة الله علیه

[illegible] مدح وزیر نامدار ایلر
سوزن جبریل مغنی قد بیانه رکذار ایلر

بولور بر مرتبه فیض پایشکه وقتا کیم
قضا در کلامن کنج شی چرخه کوشوار ایلر

اولور اولدکلو کنج اغتنام انور امعان کیم
فلک دامانی پر گوهر خورشید وار ایلر

ضمیر مدر بحمد الله او فیض معنی یه مظهر
که دایم فکر وصف آصف جم اقتدار ایلر

نه حد مدر بنم سودای مدحن بیلیم اما
بنی اهتشوق حسن التفاتی بیقرار ایلر

قبولی اوزره فرزانه در کیم صنعت شعرم
کور ابستاد معنی آفرین فرشمار ایلر

خریداری دستور کم هیچ هنرور کیم
متاع شعره عالم بو دکلو اعتبار ایلر

اول احسان کیم ایتمشدر امیدم اولدر
که دایم بن قولن لطفیله بو پایه کامکار ایلر

نه کلزاره قلور ابر چمن پیرا نیسان بور
مجلی صفحه جانی اوزره کلکن مشکبار ایلر

بوکونه منشی اندیشه وصف دلپذیر بنده
مجلی صفحه جانی اوزره کلکن مشکبار ایلر

وزیر اعظم و پادشاه شاهنشاه عالم کیم
شکوه دولتی شاهانی دهر شرمسار ایلر

جهانبانا جهانداراکه فیض لطفندن
فضای عالمی رشک گلشت بهار ایلر

جهاندار عدالت پیشه اول کیم معززده | تمنای ضیای حضرت پروردکار ایلر

[redacted]

نه قدر تور ربوکیم جمشید شعف اقلیم اقبالی | مراد ایلر سه پرورده کدای خاکسار ایلر

نسیم غیرت افروز کلستان احوالی | دل آهوده باغ باشتی شعله زار ایلر

خیال شعله شمشیر قهری اکسه رشائر | شهاب آسا النده خامه سن شنکار ایلر

کفن بردوش اولوب چرخ ستمکار و عنوده | کلوب جلل وله ایتدوکی جوره اعتذار ایلر

بتر سعد نکیه وآلی سر آغاز دعا ایله
که سوزده نکته پرداز یکانه اختصار ایلر

همیشه تا زمانه افتاب عالم آرایی | چراغ انجمن بیر آبزم روزکار ایلر

مشرف ایلیه همواره صدر اسمان قدری | که تشریف ایله صدر معلی افتخار ایلر

در مدح صدر اعظم مرحوم حافظ احمد پاشا علیه الرحمه

ورق نکار طرب نامه سخندانی | بوکونه یازدی صفحه سینه عنوانی

که بنجه دم جزو بکوشه دروند | هوای نوشش حی وصحبت جوانانی

خلاص اتمشیدم بنجه تعلقدن | همیشه بست هو جاک ایدر کریبانی

بوریسمه خیل زمان کوشه فراغتده | کتورمش ایدوم الهه جفای روحانی

نکار

نکار ایتدی بنی آخر اول نکار ابرو | که طاقتی آیدر آنک خدنک مژکانی

اوبر جفا که ویرر نو بهار خنده | درخت باغ وفا میوه پشیمانی

اوبی وفا که اولور چیده باغ لطفندن | نهال کلبن دلدر کل پریشانی

نه فتنه جوبت آفت رسان اولور یارب | که فتنه اولمش اسیر چه زنخدانی

[redacted] | هزار ماه و شش رشک ماه کنعانی

کورن قیاسی ایدر آنی که ماه نخشبدر | فروغ نور ریله اولمش ایدی کلو نورانی

کرشمه شیفته غمزه سخنکویی | ستمربوده آیین چشم فتانی

بوتند سرکش فتنه ملازم کویی | بر نور رکش عشوه متاع دکانی

خیال شانه کش طره دلاشوبی | نکاهی شعله زن خرمن تن اسانی

فراق نشوه داروی هوشش فریبانی | وصالی حالت کیف شراب وجانی

اولور دیکاه بر نوسیاه پوشیده | جهانه شعله فشا نتده ماه تابانی

کیردی الکنه مانند شمع کافوری | کهی لباس برنو سپید کاشانی

هنوز اولمشیدی اول زیبانک | زهر دایچره نهان لعل کوهر افشانی

هنوز رویه رمشی ایدی زیبی ونق بازه | کنار آیینه نور خط ریحانی

هنوز بولمش ایدی آستان عشقندن | نکاه چشم حیا منصب نکهبانی

بو دم عشقه گرفتار بن دلفكار كه / اولوب دربدر وقبای شكیب سامانی
نظیر لاله گستاخ ایلمشدی نیچه زمانه / تمام داغ تحمله جسم عریانی
گهر نثار نیاز ایلمشدی هم نیچه دم / رهٔ امید وفاسنده چشم گریانی
گچردی وقتی بو دردیله روز وشب دائم / گدا ایدردی تحصیل بو رسمه آهر فنی
فراق لعل گهرپاشی مشك پوشنده / نثار خاك رهی بو نیجه دُر غلطانی
ولی نه فایده صكره دیار خوبنده / چكلدی جنبش خلوصك هزار خسرانی
نه اولدی غنچهٔ لعل لبنده بر لحظه / نیجه وقت تكلمده رسم خندانی
نه اولدی نرگس مست غمزه كارنده / نهفته رنگ التفات ارزانی
گزردم اشك تحسر فشان اولوب هر دم / هوای عشقله مانند ابر نیسانی

سپیده دم كه بو دهقان پیر ایتمشدی
غزال مهره چراگاه سنبلستانی

كه ناگاه ایردم او دم بر شكفته گلشنه كیم / گل ایله سرو وسمن پوشش ایدر خیابانی
نگارش اولمش ایدی هر جانب نزهت سیری / صفای سیر گلستانك كوی جانانی
شكوفه چین تماشا اولوردی دست نگه / كه گوردم انده او ملك ملاحتك خاقانی
ایدردی بر ربته رعنایه بویله عرض نیاز / كه ای سپهر دلك آفتاب تابانی

كسی

كسی كه تشنه لب یار توست میداند / كه موج آب حیاتك جبین پیشانی
عجب بو تشنهٔ دشت امیدیه اوكرمی / وصال آب حیات فی مسالك امكانی
فراق اولنجه بو رتبه نسیم صبح نیاز / آچوب شكوفه گلشن باغ رضوانی
او دكلو بحر وفا موج خیز مهر اولدی / كه چكدی سینه‌مه آفتاب خوبانی
بولنجه رخصت سیر حریم باغ وفا / بر اولدی میوه كام اهل حبیب دامانی
كهی اوپردی آوازه اولدی پیچیده / مثال سنبل پرچین زلف پیچانی
كهی متاع خرد كیبی ایلدی غارت / اوبسته شكر آلوده شكرستانی
گتوردی كاه مهی آفتاب در آغوشه / كه ایلدی ماه در آغوش آفتاب درخشانی
نمكچش اولمغله بوس لعل تابنده / قلوب نعیم وصالنه تیز دندانی
كشاده ویردی گره بند پرده نوره / گتوردی دسته مفتاح گنج پنهانی
او دمده اولدی گهرگاه كوه بلوره / خلیده ناوك سیمین لعل بیجانی
نه بكر اولدی خرمن برگ سمنده نابیدا / او نو شكفته گل سیمگونك طولانی
بر ندرز كس ایله ویردی نوبنو پرداخت / هر ایلدیكجه زر اندوده شاخ مرجانی
گل شكفته خط وعنبرین كلاله سمن / بری برنگ اولوب بوسه‌یله مست وحیرانی
نه اولدی بحر صفای گله گرانه پدید / نه بولدی میل صفای سمنده پایانی

ورونه ویر صفا چون بو گوندی گوکی نشاط / محلدر ایلسم آغاز منقبت خوانی
نه منقبت که بحر معرفت کیم اولور / ثنا و وصف همایون آصف ثانی
نه آصف اولکه سلیمانه اولوردی شرمنده / گورر ایدی بنده بو دارات و شوکت و شانی

وزیر اعظم ذی شان که اولسه لایقدر
بو نه پرنده فرکشن بساط ایوانی

مشیر افخم عالم اهم که اینسه نوله / کمینه بنده سنه بنده شاه ایرانی
وجودی مظهر آیات رحمت باری / بیانی معنی سر کلام ربانی
مقدسانه فلک وار ایجاد دعا گویی / مسبحانه زمین هر زمانه ثنا خوانی
زمانه تابع سر بر نهاده حکمی / قضا مطیع زمینی بوسش فرمانی
ترقی بولمده هر گون شکوه اقبالی / زیاده اولمده گندکچه شوکت و شانی
نه دم که پنجه لطفی گهر نثار اولسه / سپهر ایدردی سپاس فراخ دامانی
نه دم که آتش قهری شرر فشان اولسه / یقردی جمله نه اجرام و جار ارکانی
بولورسه مایه اگر بحر وصف خلقندن / ایدر روان بر بهار سخن گل افشانی
اولورسه مجلس حفظنده ایده مرغزه / دم فسونله گشته چراغ ایمانی
مهیج رای منیری یازسه بر شاعر / اولور بنای نمونه مثال نورانی

کمینه گوردی آغلر زمانه لطفنده / مگر که حالت کیفیله چشم مستانی
خراب قالمدی یر عموم عدلنده / مگر که عاشق زارک دل پریشانی

وزیر نامور آدور مهابت قدرا
ایا ستوده بهین مسند جهانبانی

نه دکلو ایلسم اقدام وصف پاکنده / اولور کمالکه نسبت هزار نقصانی
اولور وجوه زیرا که صدق دعوا ایک / بو شعر پاک حقیقت شعار برهانی
مشقت سفر و رنج راه ضعف مزاج / بست نطق مرادست گوهر افشانی
نه استطاعت راه و نه اقتدار سفر / امید لطفکله گلدم ای کرم کانی
امیدم اولکه زمانه سعادتکده سنک / بو عرصه تنگ برابر کج کهنه گرگانی
گتوردوکم اله یوز بیک بلا و محنتله / ربوده قلمیه ناگاه بر دلم نانی

بلندی چونکه مال کلاهک ایر آسلی
دعایه باشله که بولسون قصیده پایانی

همیشه تا که بو نو داستان مهر و وفا / گشاده ایلیه هر طبع اهل عرفانی

ایده شکفته گل بوستان اقبالک
نسیم صبح صفابخش لطف یزدانی

در مدح دستور کامل خصال زاده مرحوم محمود پاشا علیه الرحمه

تاب می کلبرک رخساره عرقریز ایلسه … کلشن شاداب حسنی شبنم آمیز ایلسه
که لبن مست تبسم ایلسه غمزه سن … نکته پرداز عتاب عشوه آمیز ایلسه
فیض جام باده هم تحریک باد صبحدم … باغ رویین سنبل آشوب کل انکیز ایلسه
دامن مژکانی چشم پردم اولمزمی به … کیم هجوم کریه شوقیله کلریز ایلسه
آه آتشبار کیم ابر بهار رشوقدر … سرزمین کلشن عشقی شررخیز ایلسه
دهر رای آلی بنه فیض نسیم التفات … بحر آتش موج اندیشم کهرریز ایلسه
التفات آصف والا همم کیم پاره شور … دامن اقبالمه عرشی فراوز ایلسه

آصف جم کوکبه محمود پاشا کیم روا
هر قولن همپایه جمشید و پرویز ایلسه

صدر عالیشان که بو زرینت ویرمی آلتی نوله … پیشکاه جاهنه برفرش کلریز ایلسه
شهسوار عرصه عالم که میدانی ایچره کر … بادپای برق رفتاری سبکخیز ایلسه
رخش جابکپای اندیشه ایرشمز کردنه … هرنه دکلو سرعت رفتاری تیز ایلسه
شاهد رایی کیم اولدر مجلس آرای صواب … خامه سن اندیشه اوصافنده سرتیز ایلسه
بوی مشک افشان اولوردی صفحه نوردله … حیرت حسنی ده آیینه تحجیز ایلسه

حسن روزافزون عالمکیر نسبت مجلی … اغنابی شانه زلف دلاویز ایلسه
نوربخشا چراغ مهر عالمتاب اولور … التفات ذره نابود و ناچیز ایلسه
ای خداوند سخن پرور نسیم مدحتک … خاک اقلیم خیالی مشک آمیز ایلسه
غنچه باغی اولوردی نافه چین سخن … کراو خاکی رشحه خامم کل انکیز ایلسه
پرکهر اولوردی دامان فراخ آسمان … نوک خامم فیض تحسینک کهرریز ایلسه
تا ابد پیرایه طاعت قلوردم خدمتک … معنی حسن قبولک آنی تجویز ایلسه
ایلدم کسب شرف مدح شریفکله سوزم … بوبله آهنک مباهاتی نوله تیز ایلسه
چوق دکل بو عقد کوهربار روح الامین … قدسیانه برکرامی دست آویز ایلسه
دولتکده چکلمز اندیشه خصم قلبنانی … آتش حسن بوششی زوربرشرربیز ایلسه
پنجه خصم اولکیم قلوردم عالمی غرقاب خون … یاد ظلم جسمی برلحظه خونریز ایلسه
دور عدلکده انک حقی آتش پیدا دفنی … کشته سیلاب اشک سیم غب خیز ایلسه
وقتیدر شمدنکیرو باغ دعای دولتک … ابر معنی رشحه خامم کل انکیز ایلسه
خسروا قبالکه برخیمه کلکون اوله … آسمان شمسه خورشیدی شفقریز ایلسه

مسند اجلالکه برفرش اوله سنجاب کون
عنبر شامی سحر کافور آمیز ایلسه

در مدح وزیر علی سیرت قپودان حسین پاشا دام اجلاله

زهی خدیو سزاوار لطف سلطانی / که آکه شهنشه وزارت ارزانی
زهی وزیر قوی طالع همایون بخت / کیم اولدی مظهر فیض عمیم یزدانی
مشیر مملکت آرای شاه عالم کیم / انکله بولدی شرف مسند جهانبانی
ستوده آصف دوران که اولسه لایق قدر / بو نه پرند مزرکش بساط ایوانی
نه آصف اولکه سلیمان اولوردی شرمنده / کوریدی آنده بو دارات و شوکت و شانی
بو کونه صفحهٔ تعظیمه یازدی اوصافنی / دبیر لوح دلک عنبر افشانی
پناه ملک و ملل ملتجای دین و دول / مدار و باعث آسایش تن آسانی

دلیر معرکه آرا حسین پاشا کیم
آصلدی کنکرهٔ عرشه تیغ برّانی

او کیم شهنشه صاحبقرانک اولمشدر / ستوده ذات ستوده صفات ذی شانی
ظفر شعار و ملائک سپاه سرداری / یگانه آصف پیرایه بخش دیوانی
نیجه وجوهله مخصوص حسن اقبالی / نیجه خصوصله مقرون لطف و احسانی
مزین ایلیه‌لر تا جواهر انجم / بو نه رواق معلا قباب گردانی
میسر ایتمیه حق برشه جهانبانه / بونک کبی دخی دستور پاک اذعانی

که نافذ نظر طبع دانش افروزی / دقایقی ایله بیلور قدر اهل عرفانی
کلنده لطف خدا ایله بی خلاف و گمان / ید مؤیدنه خاتم سلیمانی
خراب قالمیه بر یر عموم عدلنده / مگر که عاشق زارک دل پریشانی
کمسنه کورمیه آغلر زمانه لطفنده / مگر که حالت کیفیله چشم مستانی
جهانی قبضهٔ تسخیره همتی جذب ایدر / بو فتح ایدر کورکسز جمله ملک ایرانی

وزیر نامورا داورا کرمکانا
ایا موفق تأیید عون ربانی

نه دکلو ایلسم اقدام وصف پاککده / اولور کمالکه نسبت قصور نقصانی
اولور وجوهله زیرا که صدق دعوامه / بو شعر پاک حقیقت شعار برهانی
ملال خاطر و آشفتگی طبع و حواس / ببست نطق هر دست گوهر افشانی
سخن ز خاطر افسرده نا تمام آید / تمام رس نبود میوهٔ زمستانی
نیجه کشاده اوله فی الحقیقه سلطانم / جبین شاهد دلده بو چین پیشانی
سماط کاهکشان کیبی شرقدن غربه / کشیده اولمش ایکن خوان لطف سلطانی
روا می هیچ بنم کیبی بر سخنوره کیم / دریغ ایده فلک سفله بر دلیم نانی
روامیدر که بنم کبی بر سخندانک / اوله زمانه شر بتکده اکرم کانی

نه بر وظیفه‌سی نه اوج بیک اقچه تیماری — نه کار و بار و عقاری نه باغ و بستانی
امیدم اولکه اولم بزمگاه لطفکده — جهانه شعله رسان بر چراغ نورانی
چراغنک ایله بنی کیم فروغ مدحکله — منوّر ایلیه‌یم بو کهن شبستانی
اولنجه ایلیه‌یم وقف خدمت مدحک — زبان ناطقه و کلک عنبر افشانی

بتندی چونکه مآل کلامک ای آصف
دعایه باشله که بولدی قصیده پایانی

کرنده زلزله دن تا که ایده حق سالم — بو سقف قبّهٔ مینای چار ارکانی
وجود پاکنی حفظ ایلیوب خطالردن — همیشه اوله خدا ناصر و نگهبانی
مزیّن اوله وجودیله مسند اقبال — مشرّف ایلیه دولتله صدر دیوانی

در مدح مرحوم استاد اعظم نفعی افندی علیه الرحمه

بنم او مهر جهانتاب لامکان سخن — که بنم سایهٔ فیضمدر آسمان سخن
بنم او گوهر اختر نژاد اندیشه — که شعله‌زار اوله انکله خاندان سخن
بنم او لوح زراندود آفتاب دله — دبیر نادره پرداز داستان سخن
که نوک خامهٔ آتشنکار فکرمدر — چراغ انجمن افروز دودمان سخن
مثال عالم نور اولدی آفتابستان — فروغ مهر ضمیر علّو مبجهان سخن

نسیم فیض دم صبحگاه طبعمدر — او لور گشاده گل تازهٔ گلستان سخن
بو لور افاضه گلیله سبزهٔ خطّم — طراوت چمن باغ جاودان سخن
او دکلو اولدی کره بیج رشتهٔ فکرم — کیم آنی حل ایده مز ناخن بنان سخن
او دکلو بولدی گشایش جبین اندیشم — که رشک ایدرا که روی گل جنان سخن
اولور می شهدی بنم کیبی بر بو عالمده — گره‌گشای معانی و نکته‌دان سخن
نه عنقه گوشهٔ طبعمده گنج لاریبی — شکفته گلشن فکرمده ارغوان سخن
هم اوله قلزم فکری ستاره پاش خیال — هم اوله خامه‌سی ابر گهرفشان سخن
شعاع مهر خیال آسمان اندیشم — کمند جاذبهٔ شوخ دلستان سخن
کشندهٔ غمزهٔ بی مهر شاهد طبعم — سنان معرکه‌آرای هفتخوان سخن
نه غمزه شاهد خاطرفریب اندیشه — نه غمزه دلبر آفت رسان جان سخن
نه غمزه ناوک دلدوز رستم معنی — نه غمزه تیغ جهانگیر قهرمان سخن
او قهرمان سخن کیم یازلمش القابی — سپهشکاف خیال و جهانستان سخن
او شهچراغ بلاغت که اولمسه لا یقدر — نثار بزمگهی گنج شایگان سخن
ستوده پادشه کامران معنی کیم — ایدر جنابنه هب سجده خسروان سخن
جناب نفعی معجز بیان کیم اولمش ازل — ولی بیان مهر آخر الزمان سخن

یگانه دلکش قدسی پرند اشعاری | گل شکفتهٔ خورشید آسمان سخن
یگانه گوهر عالم فروز گفتاری | بهای ماحصل بحر بی کران سخن

نهان کن ای ضمیر آنهفته فهم دلا
ایا یگانه خداوند غیب دان سخن

بن اول بلیغ جهانم که شهدی رهبرلر | سخنوران زمانه هنروران سخن
نسیج کلکمه دیبای کارگاه خیال | متاع شعره آرایش دکان سخن
سوزم اوباغ صفادر شکاف کلک خرد | او باغ معنی یه بر چشمهٔ روان سخن
زهی حدیقهٔ معنی که خط آمشکینی | دمیده سنبل خوشبوی بوستان سخن
سرود شور محبت فزای مرغانی | نوای دلکش تسبیح قدسیان سخن
نه بار لطفی نصیب مذاق هر خردان | نه برگ لفظی الم دیدهٔ خزان سخن
نه فهم ایدر بر ایکی خودپسند فن معنی | که هر بری گنجور شهدی بر فلان سخن
مفارز اولمدی گرچه قبول نادانه | وکل او مرتبه اما علو شان سخن
که اندک حسد آلوده یاوه دخلندن | خطاپذیر اوله بو طرز دلستان سخن
نه گونه مدح ایده بلم بو نظم غرایی | زبان ناطقه آتشین بیان سخن
که نظم اولنه اگر فخر المثل در مدحی | کفایت ایلمیه اگر ریسمان سخن

زمانه ایده لی هم آفتاب اندیشم | پرند معنی یه تمغای زرنشان سخن
بو کارگاه ملمع پرند معناده | طوتیقمدی وهمی بو یله پرنیان سخن

دعایه باشلیه تیر بو تمدح ای الی
کیم اولدی جمله تهی بحر فکر و کان سخن

همیشه تا کیم اوله عالم تخیلده | زبان خامهٔ اندیشه ترجمان سخن
وجود پاکنی عالمده ایلیه باری | ستودهٔ دل اندیشه و زبان سخن

در مدح آفتاب اوج حسن و آن ماه کنعان

گر عیان ایلدی کوه کلم سینه ر شوخ مستانا | که لطف شیوهٔ رفتاره جانلر ویرر دنیا
نه رفتار اول که بر دم شیوهٔ لر ایلرسه گلشنده | حجالتدن اولور شرمنده شاخ سدره طوبا
نه رفتار اولکه گورسه شیوهٔ سن مستانه گلشنده | صفاسندن اولور دلبسته اگر عالم بالا
قیامت گوزدی گورسن بو گون اول سرو بالایی | بو رسمه نازله رفتاره گلسه صلور دنیا
خرامنده قیلور حیران اولوب مفتون و آشفته | تماشا ایلسه جنتده شاخ سدره طوبا
نه در اول جنبش بینده اول قامت تعالی الله | نه در اول شیوهٔ رفتار ایله اول نخل مستغنا
گهی گل گبی بوز بیک نازله عرض ایلیوب الفت | گهی دنیا قدر باشلر قلور بیک در لو استغنا
مدد قالدم تحیرده نه یوز دن اولدو عجز بلم | مراد خاطرن ایانه یوز دن ایلیم پیدا

زهی نخل مرصع بوینی سرو ناز نازنده — زهی عاشق کش خنجر کشی محبوب بی پروا
لبی آب حیاتک عینی ورا ماکه فرصت بولق — که بردم تشنه لب بن مبتلا نوش ایلیم اما
بلوبن اول ایکی بازو به جادو بیم عجب کیم — بو گوزنه بو نرد و بازو بیله خلقی ایلدی رسوا
اول ایکی ساعد زیباسینی آغوش ایلیم بردم — کلو کیجه گوزنه زوال ایلدی آفتی گوز که موسا
او بر معلرانک هر بری بر سیمدن خامه — که هر بر عاشقک کوکلی خراب ایتمکده در پروا
ندر بو لذت گفتار بیله بو غمزه بو شیوه — ندر بو شیوه رفتار بیله بو جلوه رعنا
نیجه دوسیونه هر دم بو شیوه گفتاره عاشقلر — یا نیجه ایلمسونر اکه تحمل بو دل شیدا
الی مستانه کیتمز خنجر ندن با خدنکدن — نیجه جان قورتارا عاشق بیچاره سودا
اگرچه نرگس مستی دخی بر شوخ آفتدر — ولی بر بو بلیه آفت گوز مردم عالمده بن شیدا
اگر خشمیله بر کز باقه جبر بلا هلاک ایدر — به حال عاشق بیچاره نک بو لطفی کرک ایما
نگاهی عاشقه جاندر باغشلر گرچه بردم — ولی خشم ایلنجه اکه او دکر قهر ماهیتا
در دندانک صانکه لعلین حقه ده لولو — تبسم ایلدیکجه لطفله ایدر آفتی پیدا
به باغندن اول خم اندر خم زلف بر بینا — نه عاقللر اولدر انکیله عاشق رسوا
اگر بر شمه سی بوی سر زلفندن ار — وجودین مجمع ایدر و مشک ختن عنبر سارا
کهر طرف کلاهندن چقوب بر بر عیان اولسه — آنک هر تار نه بر عاشقک کوکلی اولور ماوا

عجب

عجب بر کوزن اولور مست آفتاب گل صحن نشیده — بجوب بلبل کبی بو شعری اکر ایلسیم انها

هلاک ایتمکیمه مقصد کز غرای شوخ بی پروا
مندن بن مبتلا یه نا بو دکلو ناز و استغنا

تکلف بر طرف شمدیکیرو آرام بولوق چاره — تحملدر کیم سکا رازدر و بن ایلیم افشا
بکجر هر روز کارم بو بیله اینو صالکیده بوق — اولورمی بو خسته اول بر کون میسر بنده که آیا
نه دی بوق عرض حالمه حالم گفتاره طاقت — نیجو بن سن یاری جهاندن ایکم سن ای بی غرا
بنم سندن مرادم حق بودر کیم مستقیم له — وصالک آرزو قلمقدر آبری فنسنه بوی
شو دکلو التفاتک ایدر که مست راحت اولمشکن — دو نبر بر شیوه ایله جمکسن ایدر انک قنا
سبب بیلم ندر خشم و عتابه شیوه بیله برظالم — اما جور و جفا درسنلر عشاقه درپروا
ستم قلمق یانده صانکه مولا به عبادتدر — نه رحم و جفابنکی نه زیلدر اول ابت رعنا
بکا اما ستم کلمز نه دکلو جانه کار آسیه — هما هر نه ایدرسه بلیسون اولقسم غرا
بدام آفتاده ام مرغ گرفتارم که در عالم — نمی یابم رها ز پیچ شکنج زلف محنت زا
گرفتارم گرفتارم بدام زلف مشکینی — طلبکارم طلبکارم وصالینی سرو بالا
اگر لطف عنایت ایلمز حضرت باری — اولور بر کون میسر جمله مقصودم ینه بیدا
ینه او دکلی کبی التفات ایتسون عنایتیله — بو ویرانه گوکلم یا سونه ابر وب جهانی احیا

کرم سندن عنایت بنده سندن ای کرم کانی
سکا قالدی ایشم ای قادر بیچون دو جها

اگر سندن عنایت اولمز ایسه شویله در شبهه
هلاک ایلر بنی بو جور و قهر و ناز و استغنا

ازلدن حق بیلور کیم التفاتی یار ایله بویله
نیجه نظم مصفا ایلمک آسان ایدی اما آشنالک

بو کونه دردر بو جبر الم غم سودای عشقیله
نه کندمدن خبردارم نه نظم شعره نه و بلا

عجب مشکل اولور مهجور اولوب دلارادن
دوشه سن وادی هجره نه چیقار دوا

اگر بینه بو زیبه التفاتیله نظر قلسه
نه سوزلر سویلر ایدم شاه همدم جمله دنیا

بحمد الله سوز آگلار کیسک قدرینی فهم ایلر
بت زیبا ایکن لا تعمر باکه ایده استغنا

نه کنده نوزن زیاده بردخی عالمده بارم وار
نه خود عشقکدن اوزکه وار باشمده شور سودا

امید اولور که اوله بلبه شندنکبر و باکه
نیجه یوزدن کرملر التفات لطف بی جفا

کل ای خامه بنه باشیله سیاه شویله که اول نسونا
دکمده تازه و تر باغ نظم و گلشن انشا

بزر وصف ایله انک حالی و خط و زلف رخسارن
صفا ویرسون دروننه بویله شعر شوخ روح افزا

جمال کل کل اولمش باب بلدن صانکه جانلمش
گلستان ملاحتده ایکی دانه گل رعنا

لبی بر غنچه در که نازیله کاهی عیان ایلر
تبسم ایلدکجه نیجه لولو لالا

خدا قادر در انک قلبنه بر مرحمت ویره
نه وار بر بنده سن قلتنه احسانه احیا

الهی کل کبی کلسون جمال با بناک اولسون
کنش کبی زوال الدیرسون اول سرو هیجا

خلاص

خلاص اولمشدر کوکلم دایما قید کار عالمدن
فراغت کوشه سن قیلمشدر کوکلم کنج ویرانه ماوا

نه سیر باغ گلشن نه هوای سنبل و سوسن
نه میل دلبر خاطر کشی نه ساغر صهبا

تعلق نیجه سندن فوز رب جیب کریبانی
فراغت عالمنده خالص ایدم با نیجه یکتا

بو ایسلوبنه کوردم دستمه بر ذوق روحانی
که نه پروای غمزه نه هوای زلف عنبر سا

نه فرقتدن شکایت نه وصالندن خبردارم
نه بیم هجر و نه امید بوس لعل روح افزا

قضا ایله کوروب اول شوخ ممتاز و ستمکاری
همان بیک جانله اولدم اسیر و عاشق شیدا

کیدوب صبر و قرارم اختیارم قالمدی الده
کورنجه اول نه غرا بی بویله جلوه کر زیبا

وروده آتش عشقیله اشک لاله زار اولدی
وجودم آتش عشقیله اولدی جای سودا

کوزمدن دایما اقمقده اشک رغوا
اگرچه سوزلرمدر هر بری بر کوهر یکتا

اسیر ایتدی بنی هر تار موی مشکبارینه
پریشان زلف و بر عشوه بت مه طلعت زیبا

دریغا کندی باشندن عقل و فکرم بر مجال اولدم
نه کندمدن خبردارم نه خود دنیا اوله دوا

هبت التماسات ایلدی کوکلم حضرت حقدن
که اول شاهه وار و بجمله مطلب ایلیم انها

مکر بر کون بیوز ال سیبد ابروی غداره
عیان ایتمشدی رخسارنده عکس لاله حمرا

عیان اولدی همان قر نوده اول اقبا یکر
که یوز بیک نازله کلدی قلوب اظهار استغنا

کلوب یوز بیک تبسمله کلوب نازیله کفتاره
هزاران عشوه ایله کوستردی کیم یوق ایتمکه یارا

محصل جمله نقد عقل و فکرم ایلدی غارت
نه دلده صبر قالدی نه کوکلده طاقت و پروا

نیجه یوزدن قلور شیوه که عقلن حالک ایدر آدم
بیلنمز نیدوکی انک نه زیبا خوب اولور حقا

نه شیوه شیوهٔ عاشق کشی شور افکن عالم
نه شیوه شیوهٔ آرایش دیباجهٔ دنیا

کتوب صبر و قرار و عقلمی هم بنده امر ایلر
که بنجوز عاقلانه سویلیمز سن ای دل شیدا

صفای طبعله راحت کرک سوزده بکه شاعر
بلی آیینه مغبر اولسه عکسلر انده سوز پیدا

صفای خاطر اولنجه کورسنه نظم رنکینی
نیجه اولوردی عالمده او شاه ملک استغنا

برز لطف ایلیوب لطفیله آلسه کوکلمی دسته
بلاغتده مقرر کوستررم بن ید بیضا

بن اول استاد معجز کوی بی پروا نظم کیم
بنم اهل سنکار مدر سخن فنده اهل دنیا

بن اول شاهنشه اقلیم معانیم که اندر نیم
ایدر بر دمده بیک دورلو سخنده شیوه پیدا

بن اول صاحبقران عالم نظمم که دنیاده
نه دکلو وار ایسه شاعر بکا تسلیم اولور حقا

سوزم آب حیات روح بخش ملک و حکمانی
کلام قالب معنایه روح پاکدر کویا

نیجه بویله مباهات ایتیم که نیجه دملردر
جهان دلبستهٔ نظمم اولوبدر جمله سرتاپا

ولی شمدی اودکلو مبتلای شیفته حالم
که نه کندوم بیلوب فهم ایلرم نه نکتهٔ معنا

شو دکلو حیرته دوشدم غم عشقیله بالله
وجوددن نه خبردار اولدوغم بیلم اولوکوچ حقا

کوزوب بردم اکر لطفن تمنای مراد ایتسم
اولور اول دمده بر شیر زیان و بر جهان فرسا

محصل شویله اذعان ایلدم که غیری عالمده
ایما کندی بیلور هر نه ایدرسه خوب و مستغنا

کرک جور و جفا ایسون کرک مهر و وفا کلسون
اکنده مدر کوزمده سود کمدر جمله حب اعلا

بونکله جمله شی باز حسن و عشقده بو نسخه
جفا ایتمکده کل قصدی آنک عشاقه حاشا

کوکل غم چکمه بویله جور ایدرسه شمدی اول آفت
بنه بردم اولور کیم لطف ایدر بیک دورلو شوقی برو

ویروب لعل لبندن بوسه کرم باغ زوج بندده
کل شفتالولر احسان ایده اول سرو مستغنا

محصل خاطر ناشاده کلمز نیجه بیک احسان
ایده اول مه عالمتاب اوج ناز و استغنا

خدا کوسترمسون دنیاده بردم باکه جور سنسز
که سنسز جان اولور مرتنده آرام ایلیه جانشا

خدا کوسترمسون اول دمی کیم سنسز با خوب دهرده
کلوب یاد وجه فریاد ایلیم اول قامت بالا

خدا کوسترمسون اول وقتی کیم کلشنده هجر کله
کوزمه آتش محض اوله هر غنچهٔ حمرا

چکوب الکی کونه تختده جمله عیش و عشرتونه
کیجه آهیله اوقاتم کوزمده خون ایدوم اجرا

همیشه یار رخسار کله چشمیدن اقوب باشم
بوکونه ایلیم باد صبایه حالمی انها

کر ای باد صبا کل یوزلو یاره دیه خبر وارمی
نه کوردک بر خبر ویر او غزه سک کوبینه احیا

کیمکله صانور اول قامت شمشاد مزبلبسک
کیم ایلر نازه آنک بزم کبی نیاز ایا

نیه سنبل کبی شوریده جعد زلف پریشانی
یا خود کل کبی رخساری کلوب جلوه ده مربا

کیم ایلر هر کرشمه ایلدکجه سینه سن پاره
کیم ایلر هر نکاه ایتدکنه انک بیک دورلو عزادیلا

قطعه

نه آفت فتانه بر عشوه شوخ سنکدل لا ابالی کیم | ترحمدن انز یوق هیچ انوز عاشقه
اکر بر دم ده تیغ غمزه مردم کش نازی | جهانی قتل عالم ایلر سه کلمز یاد نه بروا
نه خونی ظالم بی رحم سنکین دل اولور یارب | که قلمز عاشق زاره نکاه مرحمت اصلا
کهی اما که در باغ صفاده جوش ایدوب کلسه | میان بزمه خنداندن و طربناک و حیات افزا
اکر یوز بیک کناه اولسه عشاقی محزونک | ینه عفو و عنایتله بغشلر اول بت زیبا
کهی بر هجر بیجان اولوب اظهار ایدر تشنق | کهی لطفیله یوز بیک جرمی عفو ایلر اول اعلا

[illegible]
کهی آب حیات وکاه اولور بر آتش سودا

قطعه در مدح صدر اعظم مرحوم حافظ احمد پاشا علیه الرحمه

ای سلیمان زمانک آصف جم شوکتی | وی شهنشاه جهانبانک وزیر اعظمی
سن اول دستور کاملکه دورانده بی | ایلدی فیض کرامتله مکرم آدمی
بر شهنشاه جهانبانه نصیحت ایتمش کلی | برشنک کبی مشیر کاردان اعلمی
سن اولی بهر داد عادل کیم یدوب هر هنر بی | کلشن ابادارم آثار فیض مقدمی
اولمیه بر مور آزرده سراسر طوتسه کر | عسکر انجم شمار ایله فضای عالمی
او لقدر عالم زمانکده صفا کسب ایتدی کیم | آلمز اولدی کیمسنه دوران طربناک جمی

منظم

مظهر توفیق حق و لطفک اولدکلو کیم | حسن تدبیر ایله دفع ایلر قضای مبرمی
حسن رایکدنر اکر آصفده اولسیدی اثر | هیچ کتمزدی سلیمانک الندن خاتمی
کرم ادایت طبیب جابه ساز شفقتنک | نوش دارو حیات ایلردی نیش ارقمی
بنجه یل اول بوز مدح شریفکده دیمش | انوری اول عادی نظمک دیب اقدمی
در هنر از رای تو نوعیست فضل حیدری | در سخا از دست تو جزویست جود حاتمی
وصف پاککده بو نظم دلپذیر مدر بنم | خسروا اندیشه نک نقش نکین خاتمی

حافظ محروسه عالم ظهیر سلطنت
آصف رونق فزای صدر دیوان جمی

حضرت پاشا که تدبیر و شجاعتله بو کون | عالمک اولدی یکانه آصف هم رستمی
فیض مدحکله محل کویا دلور سه نظممک | حیرت مدح شریفکله زبانی ابکمی
بویله تعبیر ایلمش کویا که حسب حالمی | عالم اندیشه نک بر ساحر معجز دمی
دست فکرم کر نبود افسرده از سرمای غم | از کلستان ثناهایت چه کلها چیده می
واقعا کر دیرسه مرآت طبع پاکمه | زنک غم بو عالمک اندیشه ینی تیره کمی
جوهر معنی کبی جمله اولوردی آشکار | سینه اندیشه نک اسب آینه دار مبهمی
روزکار کردکه بر در دینه بر مردم وجود | جانمه کار ایتمسه غایت بو درد محکمی

كيم سيم و زر نه خذ ستكار جمله بر طرف
يا يمال ايتدى بنى بو جمله نك دردو غمى

طاقتم طاق اولدى خود هر دم بو كونه جكه دن
دردبى پايانه طعن هر خر لا يفهمى

برمراد ايلمز بنى بر كون ديمو بو ظنله
معرفت تحصيل قيلدك سنده رنجكلهمى

صرف اوقات ايليوب تحصيلنه سعى ايتدكك
جاره ايرمى كوراولن بيهوده لابزمى

بار تحصيل معاشى اتمشدى اولدى شيمدى كه
جكمز ايدك بويله قيد اسباب تشويش يمى

بنجه كرچه بن دخى تحقيق و تقرير ايلسم
اكه نص علم الانسان ما لم يعلمى

كاركر اولمز بنم كفت و شنيدم ذره جه
بنجه وجهيله اولور انديشه بلكه طرزمى

دولتكده اولور اميدم ولى شيمدى و نكيرو
آچه كل كبى دل بر پيچ و تاب و دردهمى

خنده صبح صفا بخشا نور و ز طرب
نشوه جام نشاط انكيز بزم خرمى

بو يله رفتار ايلسون ميداند مدحكده برز
كلكمك رخش سيه زانوى مشكين پرچمى

كر بكويم فى المثل ملكى يدين ناجيز بخشش
اركه درياى محيط از چشمه جودش نمى

هم ز خورشيد ضميرش مهر انور لمعه
هم ز ابر خامه اش درياى معنى شبنمى

در توى بخشش لطف شاملت سهلست سهل
هيچ ازين يك قطره درياى تو ميكيرد كمى

حق بيلور اميد احسانكله كلدم بو خسته بن
دين اولوب بالله كلمز دم بو دكلو درهمى

لايق اولور كيم اوله دوركده ارباب سخن
اولقدر مستغرق عيش و نشاط و بيغمى

كيم برى جام صفا چكمش فلك بيك شكله
اهل طبعك بر مزه دولسون دغيش دمى

بر بنم كبى خصوصا نكته پيراى سخن
كيم اولمز فكرمك بو بنجه معانى طارمى

كامياب اولسون زمانه دولتكده شيمدى كيم
زشكله اولسون خسرو دنيا بكار ظلمى

اول كه اشكله بيلور اجوالمز كوش ايلينه
ماجراى موسى عمران و حال بلعمى

اول بنم كه سحر جادوى سحر خيالمز بنم
ايليم برباد اعجاز مسيح مريمى

غمزه ناهيد بكر فكرمك همخوابه سى
مريم انديشه مك جبريل معنى محرمى

افتاب طبعمك فيض آلدى بر توسى
معجز كفتارمك نطق مسيحا توامى

اول شكفته شاعر پاكيزه كويم كيم دردم
شعرمك ياد ايلمك اولسه اهم و الزمى

بلبل باغ وصال و مطرب بزم صفا
نوحه سنج فرقت و شيون طراز ماتمى

شانه كلك خياملمه كشايش بولدى رب
طره نو شاهد انديشه مك پيچ و خمى

بنجه كبى اولمز بنم له اشته ميدان سخن
عرصه نظمك كجن كيو سترك و نيرمى

بنجه برالى بو لاف سرسرى بيلورم
كوهر كم مايه انديشه كنجينه مى

شغل دعايه صدقه باشه بها شمدى كيم
كيم اوله آمين جبريل امينك همدمى

ناكه تزيين ايليه هر شب نجوم زاهره
بو معلى سقف اورنك مرصع طارمى

ایلیوب صدر معلاسی مشرف دایما   ایلیه اثار عدلیله مزین عالمی

حق ایلیه سون غیر مفارق ذاتنه
همت پاکاه اصحاب رسول اکرمی

در مدح مرحوم مشار الیه رحمة الله علیه

ای وزیر اعظم شاهنشه روی زمین   وی مشیر کاردان خسرو عالمپناه
صفدر غازی سپهسالار منصور اللوا   آصف جمجاه دستور سلیمان بارگاه
تیغ آتشگونی قهری شعلهٔ دوزخ فشان   گوشهٔ پنهان لطفی گلشن طوبی گیاه
جود و عدلی گلشن دهره نسیم و سلسبیل   رای فکری آسمان دولته خورشید و ماه
مجلس اقبالنه بر مجمر گوهر نگار   مسند اجلالنه بر پیشکار زر کلاه
آسمان کوکب ارای جهان کوکبه   آفتاب نور بخش آسمان پیرای جاه
بویله اولمشدر بنکا دایم نیاز نیم شب   بویله جاری بو زبانمدن نیم هر صبحگاه
کیم ایده فیاض عالم دولت اقبالکی   روز افزون روز بادهٔ صبح و شام و سال و ماه
نیجه آغاز ایتمیم کار درود و مدحکه   بزم عالمده ادا اولدقچه ورد صبحگاه
اول نوازشلر اول عطا کیم ایلدک بن بنده‌یه   ایتمشدر داخی بر مداحنه بر پادشاه
هم سفردن عفو ایدوب هم نیجه احسان ایلدک   ایلیوب احوالمه عین عنایتله نگاه

کرم و دکار اولمسه احسانک اولمشدم جهان   با عدم ملکینه یا ملک فنایه رو براه
یوغ ایدی برد انه زیر آده سیم نه کیسه‌ده   درهم و دینار قسمندن برای خرج راه
هم شو و کلو وار ایدی ضعفمده دوشمه و ایستمه   با که بر کوه گران کیبی کلور بر برک گیاه
بیک نیاز ایله بنی بو زلر سور و ب درگاهکه   خون لطفکدن اولور آبی رسیم بهره خواه
که نیجه خون جگرله بولدوغی نان پاره   قایمه بر بی مروت قلبنا رو سیاه
بوندن اقدم بر جفا جو ظالمک جودی سبب   دست ظلمندن نلر چکدم نلر بی گناه
شویله اولمشدم که یوز بیک نالش و فریاد ایلیه   لطف جعدن صبحه دک هر شب ایلوردم داد خواه
دور عدلکده بحمد الله کیم اولدی مهله   کیم او دور عهد همایوننده جهانی اشتباه
صبحه خشمکله ظلمتی نه بختی نگون   صدمهٔ قهر کله هب خسار اقبال سیاه
حق بو در کیم او کستم پیشه لعین بدنهاد   ایتمکیله حالمی غایت پریشان و تباه
بر زمان اولمشدی خون آلوده اشکیله زبان   بر زمان ایلیه چرخه کمر و مشدی آه
دولتکده شمدی اما شویله بر عالمده یم   کیم ایسترم شکر ایلمک هر بامداد و شامگاه
گاه سیر نغمه زار چار باغ چارگاه   صحن گلزار بهشت آباد معنی جلوه گاه
گل ایلر گشاده غنچهٔ باغ دلم   گاه اولور نو شاهد خلوتسرای فکرمه
نگار بان کشور اندیشه یعنی واردات   رهگذار خاطرمدن گچدوکدن گاه گاه

کهکشان آسمان عالم معنی کبی
دشت پهنای وروم اولدی بر بر شاهراه

ایلدی استاد معنی نیان مدحکه
گوشهٔ دکان بر نقش خیالم کارگاه

فیض مدح فیض بخشکله اولورسه چوق دکل
ار خداوند خداوندان معنی دستگاه

تختگاه ملک معنایه خیالم شهریار
خسرو اندیشه‌مه شهر تخیل تختگاه

همتم شهدی اکا درکه دلمدن اولسه کر
دست لطفک بر طرف سازغم اندیشه گاه

بر جواهر خانهٔ اندیشه آباد ایلین
ساحهٔ مدح شریفکده خدا اولسون گواه

کیم نظیر هیچ گورمشش اولمیه چشم خیال
ایلیلدن خانهٔ چرخی بنا صنع آله

سوز نهایت بولدی آغاز دعا اتسم نوله
کیم ازلدن بویله در ملک سخنده رسم و راه

تاکه میدان فلکده ایلیه افراخته
اق دبیا رایت صبحی شه انجم سپاه

جند ارواح کرام اولیا الله ایده
سایهٔ رایات بخت و همتنک ارامگاه

موکب اقبالکه تأیید باری پیشوا
بارگاه قدرکه عرش معلی پیشگاه

التفاتنک هر زمان ارباب طبعه چاره ساز
آستانک اهل نظمه دائما امیدگاه

چشم نابینای بخت واژگون دشمنه
چاه دلگیر فنا اولسون همیشه خوابگاه

در مدح مرحوم ولی النعم غازی خلیل پاشا علیه الرحمه

حمد لله

حمد لله کلدی اول ایام که جمله اهل دل
بولدیلر کالای نایاب صفای رایگان

حمد لله شمدی اول آبا مدر کیم اولدیلر
نشوهٔ جام سرور ایله کوکلر شادمان

حمد لله شمدی منکا مدر کیم جان و یرر
بردم جانبخشنه دور رجم و نوشیروان

شمدی اول دوره هما یوندر که تأثیر نشاط
ایلدی پیر کهن سال سپهری نوجوان

شمدی اول عهد مبارکدر که اولدی هر دله
شاهد نازنده مقصود وصل در میان

شمدی اول دمدر که رشک ایلر فضای عالمه
گلشن بر رنگ و بوی نزهت آباد جنان

اولدی انوار رعد الله منور شش جهات
بولدی آثار سعادتله صفا کون و مکان

هر یکادن مژدهٔ فیض الهی جلوه کر
هر طرفدن باد نوروز مسرت گلفشان

چقدی افلاکه سرود ساکنان ساهره
طولدی هب دنیایی گلبانک سپاس قدسیان

صدر اعلایه شرف ویردی سعادتله ینه
وارلیه اول داور دین پرور دور زمان

اول خلیل اسم جلیل الذی کیم اوصافنی
بو بله یازمش صفحهٔ نقطه‌یه کلک درفشان

چاره ساز دین و دولت افتخار سلطنت
مسند آرای صدارت صفدر صاحبقران

آصف جمجاه و افلاطون اسکندر جناب
قهرمان دادبینه رستم خسرو نشان

حضرت پاشای عادل که وجود پاکنی
ایلدی لطف سرچشمهٔ امن و امان

اول سپهسالار منصور اللوا کیم بی تعب — کندویه مخصوص ایدر فتح عراق و اصفهان
اول مجاهد فی سبیل الله کیم تایید حق — ایکه دائم نصرت حقیله ایلر امتنان
اول که خورشید جهان آرا کبی تنها هان — ایلسه آهنک تسخیر اقالیم جهان
هیچ تشبیهم بو قدر ایلردی مسخر شهر — بی هجوم عسکر و بی حمله تیغ و سنان
آفتاب عالم فتح و ظفردر بیلر اول — زیور تیغ زراندود و کمان زرنشان
بو همایون بخت و اقبال مساعد کیم انکا — ایلمش روز ازل خداوند زمین و آسمان
شاه کیمدر کیم انکله ایلسه آهنک جنک — عسکر بینک اولسه هر بری سام و قهرمان
حاصل بر بو بله سردار مظفر کلمدی — کرچه کلدی عالمه یوز بیک خدیو کامران
هفت اقلیمی بونک کبی مسخر ایتمدی — رستم و اسفندیار ایتدی اکرچه هفتخوان
درج زینت کوشنی و سازه بخشی — کوهر شهوار وصف زیور تیغ و سنان
بزم اقبالنده بر فیروزه دن پیمانه چرخ — کاخ اجلالنده بر طاق مرصع کهکشان
آستان جاهنه شاهان عالم جبهه سی — بارکاه قدرینه عرشن معلی آستان
ماه نو صانمک نکوه بارکاه قدرنی — آسمان اولمش کوروب انکشت حیرت بر دهان
شهسوار عرصه اندیشه یعنی ناطقه — ایلسه دورینه برجانبه عطف عنان
آصف صاحبدلا دستور دانش پرورا — ای مشیر کاردان خسرو کیتی ستان

سنسن

سنسن اول کیم بو کهن باغ مرصع خوشه ده — مرغ زرین بال خورشید ایلیلدی آشیان
پادشاهان سلفدن بیرنه حق ویرمدی — بر سنک کبی وزیر کامران و کاردان
پادشاه عالمک سنسن وزیر اعظمی — سنده وار آثار سر اسم اعظم بی کمان
جوهر آیینهٔ پاک دل عارف کبی — پرتو نور صلاح اولدی جبینکده عیان
ممکن اولسیدی اکر داخی نزول جبرئیل — قدسیانه خاک پایکدن قیلوردی ارمغان
چونکه بو قدر بحر کوهرزای مدح ذاتکه — بحر دریابار احسانک کبی حد و کران
خدمت تشریفکده اولان تقصیر مدیحی — ایلیم سلطانه بارز وجهیله بیان
کرچه اول عیسی دم معجز بیانم کیم بولور — صورت بی روح معنی تازه تعبیرله جان
بو نه عجب اول ساحر اعجازکار معنیم — کیم شکاف خامه دن اظهار ایدر نور و دخان
نور اما پرتو نور جبینی معرفت — بر دخان اما که رشک سنبل زلف بتان
سیر ایدن آنلر بازرکن آتشین کفتاره — کلکمی بر عنبرین فواره آتش فشان
لاله زار باغ رنکین دلمدن فی المثل — باد فکر موجب آب روان اولسه وزان
دامن نیسان ربیعت سحر کبی او دم — آل رنکه اولور پرند نیلی آب روان
شعر اما شویله بر عالمده کیم خوش بولور — کلکم اولدی باده اندیشه سود و زیان
پنجهٔ زلف شاهد معنی پریشان اولمسون — دامن دل پنجه بولسون پنجه غمدن امان

والسلام

اوج بیک اقچه دیرلیکم وار در فلکده
عنبر نه بر عاید وراجع نه بر باغ ودکان

جنس اسباب نابود وخز متکا هم
اطلس ستر بر طرف جسممده یوق تاب وتوان

درهم ودینار قسمندن ایسه انجق بنم
سیم اشک ومهرهٔ داغ درونمدر عیان

نعمت فیض غذادن کیم تجردی بیلیرم
اولسه فی الجمله وجودمده هله بر پاره جان

لیک اولدقلو ضعیف وناتوان شو بیلکیم
قطب چرخ اولدی بکا نسبت ایکی بیک دوران

بو سببدندر که اولمشدر که بر نیچه کوندر
پردهٔ روی علامه او بساط نهان

آقدی چشممدن او دکلو اشک خون آلوده کیم
صانکه دوشندی ساحهٔ غبرایه فرش ارغوان

عکس اشک لاله کونمدن بو چیره ایکونن
اولدی کویا بر برند ارغوانی نشان بیان

بی کسم قالدم آیقدره چاره بلمم نیلیم
لطفکه قالدی ایشم ای چاره سازی بیکسان

اولدر امیدم جنابکدن که آلتی بنده که
ایلیوب الله ایچون هر حالدن خاطرنشان

دوشمیه چنکالنه بر کهنه کرکی عالمک
نیچه بیک خون جکرله بولدوغی بر پاره نان

نیجه تحصیل ایتدوکن سویلردم اما قورقرم
اقتضا ایلر بیانن ایتمکه ایکی داستان

سوز تمام اولدی محلدر ایتسم آغاز دعا
کیم ازلدن بویله در آیین پاک شاعران

شاه انجم هر سحر تا ایلیه افراخته
کوشهٔ بام فلکده بر درفش زرفشان

مهجه

مهجهٔ خورشید کبی رایت بختنک اوله
افسر کوهر نکار آسمان عز وشان

قافدن قافه سلیمان کبی تسخیر ایلیه
خاتم اقبالکله لطف خدای مستعان

قصد ایدرسک هر نیه توفیق باری رهنمون
عزم ایدرسک هرنه یا که عون باری همعنان

در مدح مرحوم بوستان زاده محمد افندی

ای کرانمایه در دریای فضل ومعرفت
وی همایون آفتاب آسمان عز وشان

آسمان دولته ماه سعادت شعشعه
بارکاه رفعته شاه معلی آستان

سدهٔ قصر بلند ایوان جاه وبختکه
دیدهٔ بیدار اقبال وسعادت پاسبان

کیم کوردی بدر جاه ودستکه عالمده هیچ
ابر دریاپاش کرم بحر عطای درفشان

اولقدر ویردک بو کون شرع شریفه آب وتاب
افتخار ایلر وجودکله سنک فخر جهان

ذاتکه تخصیص صدر جاه وجلال لایزال
[redacted] وعظائیه

جمله آبا وکرام اجداد عالی کوهرک
ملتجای دین ودولت مقتدای انس وجان

هر بری عصرنده اولمشدی امام مجتهد
هر بریله فخر ایدردی پادشاهان جهان

شمدی سن اوج جهانسا اولافضل وجاه کیم
اهب لطفیلکدر سنک ارباب تحقیق وبیان

سن سن اوکیم بویله تحریر ایلمش اوصافکی
صفحهٔ تعبیره کلک آلی جاری زبان

فیض قدرتله بحر و بر مشکل‌گشای کائنات
مو شکاف نامور علامهٔ دور زمان

عرش تمکین و فلک رفعت که قصر جاهنه
چرخ هشتم مغبت پایهٔ بر مرصع نردبان

حاکم الشرع رفیع الشان افندی کیم انک
سجدهٔ درگاهنه مشتاقدر هپ قدسیان

مسند آرای فضیلت کیم اولیدر بنده‌سی
خرده بینان سخن سنجان معنی پروران

کار فرمای شریعت کیم ایدرلر سر فرو
حکمنه عالمده وارسه دکلو سرکشان

امری کر اینه تعلق بر یره نقل ایتمکه
کوه هده پیدا اولوردی سرعت باد وزان

ابر نیسه نهنده هم خبر حکمیدر هر کز بر دخی
ساغر صهبای عشوه غمزهٔ چشم بتان

داور دانشورا دادار دانش پرورا
ار مستم پیشواحی جمله پیغمبران

آشنا قدر بر زدر کاهنه عرض ایده‌یم
آشنا فهم کرچه کیم سلطانمه کوندن عیان

ملتجی
خدمت شریفکله دعای دولتنک
اولمشیدیر روز و شب بن بنده‌ده ورد زبان

بو یله تبشیر ایتدیلر کیم ای دل اندیشه‌سی
سر پنهانی خیاله زار دار و ترجمان

بنو عروس حجله گوهر نگار فکره
نوردن بر آینه خورشید و صبح آینه دان

فرمان
بو یله در سلطان جهانبانه سخن
تا کله درگاهکه عبد حقیر و ناتوان

بی توقف بن دخی بو یانه عزم راه اولنو
ایلدم بیک شوقله داماد خدمت درمیان

اولمعه پاشیدهٔ خاک در دولت مآب
ایلدم انشاء سفرده کلک فکری مغتنمان

عیب و نقصانن امید اولدر که هب معفو اوله
کیم بو اسلوبه بنیلمشدر بو شو دلستان

سوز تمام اولدی محلدر ایتسم آغاز دعا
کیم ازلدن بو یله در آئین پاک شاعران

تا منور ایلیه بو خانقاه عالمی
مشعل تابان خورشید و چراغ اختران

روشن ایتسون خاندان دولت اقبالکی
پرتو لطف خداوند زمین و آسمان

حق تعالی ایلسون ذات مکارم پرورک
صدر دولتده همیشه کامبخش و کامران

در ستایش حضرت سلطان مراد خان

نوبهار اولدی وقت عشرتدر
صحبت جام خوشگوار ایده‌لم

بنجه بر قید گوشه خانه
سیر گلزار لاله زار ایده‌لم

که آلوب لاله وش اله ساغر
گاه گلگشت سبزه زار ایده‌لم

غازهٔ نو عروس عشرتمز
بادهٔ جام زرنگار ایده‌لم

شمع عشرت فروز مجلسمز
دلبر شوخ شیوه کار ایده‌لم

مست اولوب بیک نیازله یاره
دلده کی رازی آشکار ایده‌لم

کر غضبناک اولورسه ای آلی
صکره صد کونه اعتذار ایده‌لم

متکلم بو کوزن فلکده همانی — مسند لطف شهریار ایده لم
اولکه احکام وصف لطفنده — عالمی رشک نوبهار ایده لم
اولکه فیض مدیح خلقنده — خامهٔ فکری مشکبار ایده لم

یعنی سلطان مراد عادلکیم
مدحته بذل اقتدار ایده لم

کوهر مدح پاکیزه انک — کوش اعجازه کوشوار ایده لم
آفتاب سپهر اوصافی — ساغر بزم زرنگار ایده لم
چونکه یوق مدح پاکنه غایت — سوز ده دمدر اختصار ایده لم
ازدیاد شکوه دولتنه — هم مناجات بی شمار ایده لم
آستاننده روز و شب یارب — کسب اعزاز و اعتبار ایده لم

شاهد نظم کوهر مدحی
زیور تاج افتخار ایده لم

نثار ایلر و خاک پایکه وار نبی آلی
نصیب اولسه اکا فتح در گنجینهٔ معنا

نوله خاموش اولورسه غمزهٔ دلجوی استغنا — سخن پاش تغافل کوشهٔ ابروی استغنا
ازلدن خانه زاد بوستانک ملاحتدر — عجبمی جلوه گاه ناز اولورسه کوی استغنا
دل شمشیر غمزه ایلسون آهنی کیم ایلر — نگاه عشوهٔ چشم تغافل خوی استغنا
او گلشنده نه غنچه گلچین امید اوله همت کیم — گله هر دم مشام جانه انک بوی استغنا

هزار افسونله تسخیر ایدرکن کوکلمی آلی
بکا عرض ایلر اولدی شمدی بو یله روی استغنا

دریغا نیمه وصالک عاشق بیچاره دن جانا — روا می بویله دور اولمق بو ابیچاره دن جانا
نیجه صبر ایلسون دور اولمغه بو عاشق بی تاب — سنک گیسی پریشانی بر گوزل مه پاره دن جانا
ترحم ایله کیم شمشیر هجر و نار فرقتدن — گوزم اولدی سینه م داغلرله پاره دن جانا
عجب هیچ بند الحق قهرمانی غمزه کیم هرکز — الینی بر لحظه چکمز قبضهٔ غداره دن جانا

دل آلی خدنک غمزهٔ کنعانه دیسومی
که اول طور مرنجر بر دمده سنک خاره دن جانا

مخمس

غمزه لبریز تبسم نکه آشفتهٔ خواب — خنده بر لب گره و نار رهم آغوش عتاب

گرچه ناز اولمش ایدی مست شراب غمزه
غمزه ده باده ٔ نازیله بوکون مست خراب

گاه ایدر دی مهی بنجهٔ خورشید نهان
گاه اولور برک گله سنبل گلبوشش نقاب

گل گل اولمش رخ رنگینی گلوب اچلمش
بنه گورمش کبی برایکی قدح باده ٔ ناب

افتاب فلک آرای سخندر آلی
فیض یاب اولسه نوله جمله سوزندن احباب

گوز اوجیله عاشقه که لطف ایدر گاهی عتاب
برعجب شوخ جهاندر اول شه عالیجناب

عارضندن سبز ایدر زلف سیاهن اول مهک
صانکه گلبرگ اوستنه نقش ایلمشلر مشکناب

روی رنابی عرقناکن نیجه وصف ایده یم
مهر عالمتاب بره اوطر بودکلو آب و تاب

گوردم اول شوخ جهان آرای برشب باغده
سینه چاک و زلف آشفته شکفته مست خواب

بردم آلی اولورمی اوله کنعانله
صبحدم گلزارده نوش ایلیک جام شراب

نه صفادر بوکه یاریله چکوب جام شراب
صبحدم صحن چمنده اوله وز مست خراب

برایکی نو اوله مجلسده خصوصا اولدم
عشرت افزوز اوله آهنگ فی وصوت رباب

کنعانم الحجوب برایکی جام گلرنک
ایدیه غمزه سی مستانه نیجه ناز و عتاب

اوله آهسته نیاز ایلیدن اول شوخه
میل آسایش ایدرکه گوشه ٔ خواب

نه صفادر بوکه جانانه ایله برگلشنده
جام می نوش ایده آلی کبی رندخراب

فی حروف التاء

گوردم چمنده اول مهر صبحگاه مست
غمزه شراب نازیله مست و نگاه مست

گورسوز بوده اوله دلجوی مستیمی
گورمک دیلرسه کیمسه جفاپیشه ماه مست

برنشوه وار باده لعلنده کیم اولور
یاد ایتمکیله اونی دل بوسه خواه مست

بولدی او دکلو فیض محبتله پرورش
کیم سرزمین دلده بتر هرگیاه مست

آلی نه گونه عرض ایده حالن او شاهه کیم
که مست ناز و باده حسنیله گاه مست

اولمش ایکن شعله هم آغوش محبت
مست ایتمش ایدی گوکلمی سرجوش محبت

وصف گل نو خاسته داغ جگردر
هب نغمه بلبل خاموش محبت

بولمز بنه بونشوه‌یی نادان اگر او
بیمانه خورشید ایله می نوش محبت

عاشق نه قدر ایلیه اظهار تغافل
پنهان اوله مز آتش خس پوش محبت

آلی کبی یانمقدی گوکل آتش عشقه
اولمش ایکن شعله هم آغوش محبت

نه رفتارنده نه رخسار و گفتارنده در حکمت — نزاکتله گشاد و بند شلوارنده در حکمت
وار اوروب پاینه وصال ایلمک امکان ایدی اما — یاننده قلبنا اغیار بدکردارنده در حکمت
تغافلها از لوند دلبرانه گرچه عادتدر — وصاله وعد ایدر سینه انکارنده در حکمت
متاع وصلنی مستانه ویرسه رایگان المه — تبسمله انک نازیله بازارنده در حکمت

ویمش قدرین نا سفله او شوخ عالم آرایه
قوجر آلی بو گون اماسنی بازارنده در حکمت

فی حروف الجیم

بلسک اول شوخ جفاجو مهربانه اولرمی هیچ — عاشق ناکامده کامرانه اولرمی هیچ
فیض تشریفله باری برگیجه کاشانه مز — رشک عیشمله دکلر اجنانه اولرمی هیچ
یا چکوب صحن چمنده برایکی جام شراب — باغ رویی لاله زار و گلستانه اولرمی هیچ
اسمرا و کدکه باد گلریز بهار التفات — نخل نوخیز تمنی گلفشانه اولرمی هیچ

برگون انی آلی متاع تنگیاب وصلنی
روز بازار وفاده رایگانه اولرمی هیچ

فی حروف الرا

هر کسه مست خرابی لمعهٔ پیمانه بتر — بزی مست ایتمکه برجلوهٔ مستانه بتر

نه کرشمه نه تبسم نه تغافلنه ستم — یاره بز عاشقه بر شیوهٔ رندانه بتر
اکلنلمز دیو عالمده المی چکرز — بزه اکلنمکه اندیشهٔ جانانه بتر
نیلرز قصر زراندود و بلند ایوانی — بر ایکی گون بزه بو گوشهٔ ویرانه بتر

بو بله عالمکه معرفتک ای آلی
بر خریدار کرمکار سخندانه بتر

زهی حوض لبالب روح افزای جانه گرم در — کیم انک قطرهٔ تشنه لب چشمهٔ کوثر
کنارنده دمیده سبزهٔ نوخیز و خوشبوی — مثال سبزهٔ خط مشکبار عارض دلبر
سهی قامت نهال تازه در گویا که خندنده — یاننده جابجا اول بید و گلبن عرعر
کلوب دلبرلر ایتسون دایما عشرت گنیده — ایچلسون باده حمرا صنعسون لاله گون ساغر

دعا دم ماه کنعان نیله اول جای دلارا ده
صفالر ایده لم حی ایچه لم رشک ایلیه ایللر

منت خدایه یردی ینه فصل نوبهار — گلدی آچلدی گل گبی اول سرو گلعذار
آلدی الینه شوقله پیمانه گل گبی — طوتدی فضای گلشنی هب نغمهٔ هزار
کیف شراب نابیله اول سرو سیم تن — بیراهنی آچدی و نور اولدی آشکار
یعنی گورندی سینهٔ سیمینی او ماهک — ابر ایچره صانکه گورندی ینه مهر تابدار

قصدی بودر كه اول مه كنعانه ایلیه
آلی زار جمله نسی وارایه نثار

هر بر ستمك عاشقه بر گونه صفادر گرچه سزر لطفك بانشه براوز كه بلادر
اغياره وفا ايلمونن يوخسه او مهرو عشاقه جفا ايلدوكی جمله وفادر
رخساری مه برج ملاحت كبی تابان طاوس ارم كبی قدی جلوه نمادر
البته ایرر منزل مقصودنه بركوچ اول كيمسه كيم راهنموز لطف خدادر

آلی به وفا ايكه اول مردهنر ور
استاد سخن پرور پاكيزه ادادر

نه هوا هوسی بوسی در اغوشكدر بنی آشفته قلان سنبل كاكلیوشكدر
ایلیم قطرهٔ اشكم شرر آتشی تر لعل نابك ورشهوار بهاگوشكدر
حيرت عشقك ایله ناله‌لر ایتمزسه دل باغ كويكده هله بلبل خاموشكدر
اوله معذور دلك عيبله پريشان روشی باده عشقله پروانه مدهوشكدر

نوله اولسه بنه آلی گهر افشان سخن
بحر معراج محبت دل پرجوشكدر

بهار اولدی بحمد الله صفا كسب ایده جك دمدر زمان عيش و عشرت وقت گل ایروزكه عالمدر

صفا

صفالر ايلدی كم صحن چمنده لاله خدلرله عجب ايام فرخنده عجب هنكام خرمدر
اگرچه غلغل آلدی شيوهٔ چشم فسونسازی بنی شبد ایدن اما شكنج زلف پرخمدر
نيجه مفتون شيد ايلدم اول دلجوی كه حسن خلقله عالمده ممتاز و مسلمدر

بو كون آلی چمن صحنده اولكه سرو سنبرله
المده برشكسته كاسه‌ك ساغر جمدر

فی حروف الزاء

بر طالب یارز بزه اغيار گرگمز رندانه وحی وگوشه كلر ازگرگمز
بس در سر كوی بنده بزه ناله و فرياد آهنگ نی و نغمهٔ اوتار گرگمز
ویرمشیم طوتلم وصلنی بر نقد روانه هرسرو گل اندامله بازار گرگمز
نوش ایمه لعل شكرافشانی ظهور كرچ ذوق ستم غمزهٔ خونخوار گرگمز

آلی كبی آشفتهٔ زلف غم عشقه
اندیشهٔ وصف خط و رخسار گرگمز

دكه بر حاليله عشق رازنی فاش ایلمز بحر چشمم مرنسيم غم گهر پاش ایلمز
بو يله در شرع محبت بويله در قانون عشق كيم شهيد عشقی یار امید یاد آشی ایلمز
ال چكن اميد وصلدن بيم هجر یاردن آرزو آرامشی بر وای پرخاش ایلمز

ساغره زاهد بعید اولمز طلبکار اولمسه — اشتیاق مهر عالمتاب خفاش ایلمز

تازه نقش خانهٔ قدر ندر ای آلی بو نظم
بویله نقشی خانهٔ نازه نقاش ایلمز

کوستروب کاکللرین رفع عرقچین ایلمز — سنبلی شرمندهٔ گیسوی پرچین ایلمز
غمزه‌می تحریک ایدر آیا تغافلمی بنه — پرسش حال دل عشاق غمگین ایلمز
غمزه اسلام دشمن بیلمزم باعث نه در — غارت ایمان و تاراج دل و دین ایلمز
برهمن مست صنم بیلمم ندر اولمش که اول — که تبسم گاه نازیله قاشین چین ایلمز
گاه اسلامیله گاهی کفریله بکرنک اولور — رند معنی حاصلی بر شیوه تعیین ایلمز
شویله بر لب تشنه‌یم که آتش سوز دلم — چشمهٔ آب وصال یار تسکین ایلمز

ایلسم آلی کبی هب سوزلرم سحر حلال
اول کوزی جادو بکا بر نیم تحسین ایلمز

بر دوه یا نموه اول شیرین لب اولمز — بلبل کبی فریاد قلورسم عجب اولمز
بیک ناله و آه ایلسه‌لر عاشق بی تاب — لطف و کرم دلبره بلکه سبب اولمز
چکلم الم اولسم ره عشقنده او ماهک — فرماده بلا چکمه سیلورسن تعب اولمز
مجلسده اگر اولمسه اول شوخ جفاجو — اول بزم طرب عاشقه بزم طرب اولمز

آلی سخنور کبی هر شاعر لفاف
شایستهٔ درگاه شه جم نسب اولمز

باغ وصلندن امید میوهٔ کام ایلرز — هیچ ممکنمی محالی اندیشهٔ خام ایلرز
دوره آغاز ایلسون جام کرم انجامی — نیجه بر اندیشهٔ اغاز و انجام ایلرز
صبحدم گلشنده بر سرو سمن رخسار ایله — آرزوی صحبت صهبای گلفام ایلرز
چکمیوب دست هوسدن دامن وصل یاردن — ویرملک اللهک منه برکره اقدام ایلرز
هر نه دکلو اولسه سرکش اگر بر ماهوش — قوت بازوی ابرامیله بر رام ایلرز
گاه بلبلدن کبی پروانه‌دن بحث ایلیوب — حالمز بر وجهله جانانه اعلام ایلرز

اولمزز آلی کبی گلچین گلزار خیال
بر همیشه کشت فیض آباد الهام ایلرز

نوش ایتمیدی بر ایکی ساغر شراب ناز — اولطرفی بویله غمزه‌سی مست خراب ناز
کرم اولمز ایدی باده ناب کرشمه‌دن — بو کاسه بزم حسنی اگر آب و تاب ناز
اولمش جبینی اویله گره‌گیر خشوه کیم — دوشمز او دکلو کاکلنه پیچ و تاب ناز
جام کرشمه دوشمز ایکن دست غمزه‌دن — اولمشلر خوش کوزلری مخمور خواب ناز
عرض ایتمز اولوبن رونی اول غنچهٔ نازدن — دیرسم عجب عارضنه آفتاب ناز

برکوزل اولور می آچله دست نیاز ایله   چکمش نیوزینه شاهد لطفی نقاب ناز

آلی بو غمزه ایتمدی آنی کیم ایلدی
که شیوهٔ تغافل و کاه عتاب ناز

وفا ایتمزسه دلبر عاشق بیچاره غم چکمز   بلاسندن حذر قلمز جفاسندن الم چکمز
نه بلسون چکدوکم پیمانه خون جکر ذوقن   اللذن هر که یارک ساغر زهر ستم چکمز
قویوب نوش می لعلی ندن صفابینه   غم بیهوده سودا زلف خم بخم چکمز
اولور سمده بنه بن جلوه کاه عشقده ر کوکلم   محبت لوحه کلک اجل نقش عدم چکمز

نه دکلو سنکسا طعن اغیار اولسه ده آلی
ره آمد شد جانانه دن هرکز قدم چکمز

فی حروف الشین

یار میل التیام هر هوسکار ایلمش   مرغ وصلی دام تزویره کرفتار ایلمش
طوغریسی دوشمزدی مل سرور وانم بیم مست   صحبتده اغیار ایله کلکشت کلزار ایلمش
چارسوی باغده آچوب دکان وصلتی   عالم کالای امیده خریدار ایلمش
هیچ لایقمی کل رعنایه صحن باغده   آرزوی صحبت خار دل آزار ایلمش
دست طبع ساحرک آلی بنه کونش ایلدک   کلک فکری صفحهٔ سحره کهر پاش ایلمش

وصف

فی حروف الضاد

وصف لعلکده سزه یاد مسیحادن غرض   عارضکده نسبته که نور تجلادن غرض
آفت ایمانش وارایش اسلامدر   کیسنی راهبده بوزنار جلیبادن غرض
لطف یاره برایشارتدر مراد   بر تعلقدر بلایه میل بالادن غرض
مطلب عاشق حقیقتده محبتدر همان   بیلمزم ایانده بونجه تمنادن غرض
مقتضای چاشنی کفتکوی عشقدر   عندلیبانه چمنده شور وغوغادن غرض

مرغ دلدن بر ترنم کوش قلمقدر بزه
مرغ زار دهری آلی تماشادن غرض

فی حروف القاف

مو دسوبلک یار نشمز یاره اغیار ایله یار اولمق   کل رعنایه تا بویله نه منفتون خار اولمق
ندن هر کسی راغوش ایلمک امل سرو عنایی   ~~دوشرمی هر کیاه بویله بیر لاله زار اولمق~~
تماشیم او بلمک خطی لایقمیدر آندن   سمنزار عذاری بویله بیر لاله زار اولمق
همای اوج استغنا یکجرکن بزه اول آفت   روا شمدی بر زاغ نسکاره شکار اولمق

نثار ایلرکن آلی نقد جانه وکوهر اشکن
قویوب آنی روا آخرهٔ امیده وار اولمق

عاشقی بی تاب ایدوب قدر صانمکز جانانه یوق … شمع بزم افروز عالم چوق ولی پروانه یوق
کاسهٔ سر جام می صهبا ایسه خون جکر … بزم عشقه بوندن اوزکه باده یوق پیمانه یوق
نار غم نور صفا هب بر چراغک پرتوی … چشم عرفان ایله باقسک آیده بیکانه یوق
هر کسی نوش ایتمده صهبای بو میخانه‌دن … بو تماشاگیم بنه عالمده بر مستانه یوق

وارای آلی اگرچه نیجه طرز دلکش
بو بیله اما بر شکفته وادی رندانه یوق

چمنده یار ایله ساغر کرک بهار اولیجق … می ایله اول صنم شیوه‌کار اولیجق
نه ایلسک اولور البته لطفله آسان … فلک مساعد و اقبال سازکار اولیجق
نه دکلو کچسه عدو یاره هیچ غم چکمم … او سرو ناز اگر یار غمگسار اولیجق
نه کونه ایلیه نوش اهل صفا جلوه … بو رسمه آینهٔ سینه‌ده غبار اولیجق

قالور می دلده الم ذره دکلو ای آلی
یانکده اول صنم شوخ شیوه‌کار اولیجق

نه کلوب آچلرم بزم شراب اولیجق … نه صفا کسب ایدرم مست خراب اولیجق
رخ پرتابی دوزم مهر جهان آرایه … زلف پرچین و کره‌کیر نقاب اولیجق
نه صفا اولر که بزم چمنده بلم … نه کتعانه جام می ناب اولیجق

اله کیرمز او مهک نقد روان وصلی … عاشقک ناله سی بیحد و حساب اولیجق

خط اولنمز او قدر لطف نکه‌دن آلی
کوشهٔ چشمله که ناز و عتاب اولیجق

جنتی کورمک دیلرسک عارض جانانه باق … صنع حقی سیر ایله زاهد سینهٔ جانانه باق
آفتاب عالم آرا کورمک استرسک اگر … عارض پرآب و تاب شاهد کنعانه باق
کرم صبح بوشن پرشمشاد کورمکسه غرض … جامه کلریز ایله اول مه تابانه باق
سیر ایدوب رخسار مستی تماشا اولورلی … کوشهٔ چشم تغافل باشله رندانه باق

سینه‌دروین اگر کورمکسه ای آلی مراد
صفحهٔ نسرین ایله برک کل خندانه باق

خورشید ذره پرور اولدی چراغ عشق … دلدر همیشه دور اوله مز درد داغ عشق
بر کوهر ثمین کرانمایه در که غم … دیرلر دیار دلده اکا شبچراغ عشق
کلمز کوکلده مهر یکه ای ماه روز و آل … اولمز خزان رسیده کلستان و باغ عشق
هر دم که آب تیغک ایله اوله فیض یاب … اولمز می بویله میوه رسان باغ و راغ عشق

آلی اولدی اول مه کنعانه مبتلا
کلمز مشام قلبنه بوی فراغ عشق

جانمه کار ایلدی غایتده درد اشتیاق
نار هجرانیله اولدی قامتم مانند طاق

گل بتش ای آفتاب عالم حسن و جمال
بو خسته آهدن یا زبو قبهٔ نیلی رواق

بغرمی خون ایلدی بلم نه چاره نیلیم
گاه درد انتظار و گه بلای افتراق

گورمیوب بر نیجه گوندر اول ماه عالمتابمی
باشمه تنگ اولدی بتون گوشهٔ قصر نه طباق

شعر آلیده مقرر در بو گیم موجود در
هم سلاست هم نزاکت هم صفا هم طمطراق

في حروف الكاف

اولور دشکلی حل عاشق دل افگارک
جو رلسه دست نیاز یله بند شلوارک

گهی سوربیوزی گاه سینه سیمای اولسیم
اچلسه گر سمندن بر نور زرتارک

ایچلسه باده وصلک املسه لعل لبک
قوچلسه موی میانک اوپلسه رخسارک

کلبد گنج وصالک فلکده گیرسه اله
اولور گشایشی انکله کار دشوارک

بیتر امید وصالک سرشکن آلی ایتدی
سرشکنه آلنه رحم ایله آلی زارک

ابشندک غیر بکیر گلستان ایتدوگک
مست اولوب مانند گل چاک گریبان ایتدوگک

بوگیجه نوش اولمغه پیمانهٔ لعل لبک
دیدیلر برایکی رندانیله پیمان ایتدوگک

صانمه گیم اولمز هویدا رند پاک اینیه
پرده رنگین انکاریله پنهان ایتدوگک

زر نثار رایت یولنه مهر جهان آرا کبی
بو خسته آلی نیلر اول خاکه درافشان ایتدوگک

گرک محبوب له غم دل احاصفاده گرک
نظرده بر نو بیاز والده باده گرک

برایکی رند ایله شهر بر نو فصل خرمده
گهی چمنده گهی باغ دلکشاده گرک

نه دکلو اولسه ده آدم مسلم عالم
طریق وادی تسلیمه سر نهاده گرک

نسیم فیض بهار خیال قدسیدن
همیشه غنچهٔ باغ سخن گشاده گرک

غزلده شاهد اندیشه گیبی ای آلی
کرشمه سنج اوله اما لطیف و ساده گرک

نیجه گوندر بنده کی شاهم فراموش ایلدک
وار یسه اغیار بدخواهک سوزن گوش ایلدک

بلبل گویای طبع نادره پردازمی
شدت سرمای هجرانیله خاموش ایلدک

صو سنوب قید علایقدن بری اولدم بو گون تا
جمله دن آزاده بر رند قدح نوش ایلدک

بزم هجرانکده بلسک نیلر چکدم نیلر
سن واروب اغیار ایله جام صفا نوش ایلدک

صحن گلزار سخنده منت الله بیت
شاهد معنا بر آلی در آغوش ایلدک

عقلم پریشان ایلدی زلف پریشانک سنک
کوکلمی اسیر ایتدی لب لعل درخشانک سنک

صحن چمنده نارون آزاده ایکن باشنه
دلداده قلدی شیوه سرو خرامانک سنک

ماه جهان آرا ایله مهر منیره عالمی
شرمنده ایلر پرتو رخسار تابانک سنک

بیک جور ایدرسک عاشقه یوز بیک ستم قلسکده هم
الوان قوسونمی دایما غنچه دهانک سنک

آلی کبی سرو سهی شمشاد و نوخیز چمن
جان و کوکلدن اولدیلر مفتون و حیرانک سنک

باشنده کیف باده الده ساغر صهبا کرک
قرشوده بر عالم آرا دلبر زیبا کرک

دلبر زیباده اولمز سه ایله بن بیلدوکم
برایکی رند ایله سیر کلشن و صحرا کرک

سیر صحرا طوته لم اولده میسر اولمس
یاره حالکده بحکه بر کوشه تنها کرک

عاشقه نسیم وزار اولسه باغ و بوستان
نغمه چنک و رباب و باده حمرا کرک

مجلسنده اوله کنعانی کوبا اینمکه
شعر پاک و دلنشین آلی شیدا کرک

فی حروف اللام

قید عالمدن چکل مانند سرو آزاده اول
نازپرور بر نهال تازه یه دلداده اول

صوفیا عشقک رسته تاج ریای ترک ایدوب
عاشق شوریده اول مفتون جام باده اول

رند

رندانسک نیلرسن آرام ایلیو بر کوشه ده
که چمنده که کلشنده که صحراده اول

کلمسون مهر سپهرک عینکه بر ذره جه
هر نه دکلو التفات ایلرسه استغناده اول

مست الده خنجر شمشیر النده اول پری
بر کون آلی کلور کاشانکه اماده اول

حسنله خورشید عالمتابه طعن ایتسه محل
بر وفاسی یوق کبر و مبتلاسی چوق کوزل

کرچه عالمده نیچه مهپاره کسیر ایلدم
کورمدم عالمده اما بو ملیه شوخ بی بدل

بر سحر نوش ایلسک اول یار ایله جام صفا
هیچ قالمزدی کوکلده ذره اندوه کسل

یا نیه یوز قرسو رو بهم جانم ایلردم روان
بر کیجه تا صبحدم یارک وصالی و برسه ال

چوقدر آلی نک ولی شهدن نیازی کرچه کیم
لعلنی بر کره امجکدر بکا طول امل

کرچه زلفکده دله محرم اهتزاز دکل
هله غمزک کبی بر مست سرانداز دکل

شاخ سدره بیله افتاده نهال قدکه
نخل نوخیز دکل سرو سرافراز دکل

افتاب نیه کرم اوله فلکده بسم
بر سنک کبی اوده دلبر ممتاز دکل

مستی ایلر ایدی کوکلنی اهل عشقک
چونکه هر بر سخنک باده اعجاز دکل

رشک ایدر نغمه جان بخشکه صبا ای آلی
بلبل عرشی بیله شاعر شیراز دکل

عاشقی تا بویله جوربله دل افکار ایتمه کل   اغلدب هر دم غم هجرانیله زار ایتمه کل
بیغ غمزک نیجه برصد پاره ایتسون کوکلی   سینه‌سین برپاره شمشیر آزار ایتمه کل
بسته ایکن طره پرچینکه آشفته دل   دام پرپیچ غم هجره کرفتار ایتمه کل
لذت کفتاریکه دلبسته ایکن خاطرم   پایمال شیوه دلجوی رفتار ایتمه کل

ماه کنعانه دیسون باد بهار التفات
آنی دلداده کی زار و دل افکار ایتمه کل

عاشق بیچاره‌دن بویله کریزان اولمه کل   نقد اشک چشمی هجر ایله ریزان اولمه کل
ساکه دوشم دوستم بر ایکی ناهموار ایله   مست کلشن‌دن واروب افغان و خیزان اولمه کل
مائل کفتار جان بخشای اهل حال اولوب   کوشن دار باده هر بی تمیزان اولمه کل
نقد عشقم نیجه دم در ایلدک چون امتحان   طالب جوینده معیار و میزان اولمه کل

یا قمه آلی کبی هر ارباب عشقک کوکلنی
آتش انداز دل باک غریزان اولمه کل

فی حروف المیم

آفتابم آسمان اوج کمالده ربنم   آسمانم عشق مهر بی زوالده ربنم
ساحر وحی آزمای عالم اندیشه‌یم   آیت اعجاز معنی حسب حالده ربنم

بن او معجز کوی معنایم که جبریل خیال   ترجمان وحی معنای مقالده ربنم
چشمه فیض الهی‌یم سخن بایغندیکیم   قدسیانه هب تشنه آب زلالده ربنم

بو یله شاداب ایلین آلی سخن کلزارنی
رشحه کلکم پایش خیالده ربنم

سرخوش فیض باده اعجازده سوزم   بزم سنجنده نغمه شهنازده سوزم
اوینمر نوای نغمه قانون عشرته   آهنک نای ناله به دمسازده سوزم
اوطر بعیدهر کسه عرض ایتمه دزبونن   کیم نوعروس حجله رازده سوزم
بن نغمه سنج کلشن روم بلاغتم   رشک نوای بلبل شیرازده سوزم

آلی بو طرز دلکش خاطر فریب ایله
بربر کرشمه دلبر ممتازده سوزم

می بزم وصال یاردن نوش ایتدوم کتدم   اولوب مست صفا دریا کبی جوش ایتدم کتدم
عجبمی غنچه وش لتنک اولور سیم باغ عالمده   نهال قامتین بر کرد آغوش ایتدم کتدم
کهر پاش ایلیوب بینه چشم برکیجه دستم   کهر بردار جلباب سمن کوش ایتدم کتدم
دماغ افسرده سرمای هجرانم که اندیشم   نسیم زلف معنا ایله بیهوش ایتدم کتدم
ندر اعجاز معنی کوستروب فی الجمله آلی   نوا سنجانه باغ نظمی خاموش ایتدم کتدم

تحصیل مراد ایتمکه اقدام نه لازم
بر وصلت ایچون یاره بو ابرام نه لازم

کوردک که شکار اوطرا اول آهوی رمیده
بیهوده شکارکش مکش دام نه لازم

افسانهٔ فردایه قولوق طوتمه که زنده
اندیشهٔ غوغای سر انجام نه لازم

تسبیح کر کز بزه آلودهٔ کفره
ظاهرده کی آرایش اسلام نه لازم

آلی کبی نوشش ایتدوکمز خون جکردر
چکمک بزه قید می کلفام نه لازم

رخندن ایلدم یارک فراغت کاکلندن هم
بو کلزارک اوصاندم لاله سندن سنبلندن هم

دوشلدن عالم اطلاقه چکلدم دست استغنا
تعلق زنکک عیش و نوشندن رطلندن هم

کلستانه هوسدن کلمز اولدر نیجه دملر
نسیم سنبلندن یاده بوی کلندن هم

هوا کلزارینک هم کتدی ذوقی نشوه دار اولدم
فغانه عندلیبندن نوای بلبلندن هم

دوشردم غلغله نه کنبد افلاکه ارتی
سرود بزم فکرم نای جامه غلغلندن هم

صالن بیک نازیله کلشنده اسرخرامانم
آچل کل کبی کل ای غنچهٔ نوخیز خندانم

اکرچه عشقلکی سینمده جانم کبی صاقلردم
ولی بیلدردی خلق عالمه چاک کریبانم

سر زلفک کبی عقلم پریشان اولدی کتدکجه
نه یوزدن بیلمزم عرض ایلیم حال پریشانم

اسرکه بنده که رحم ایله بو بیله ایتمه استغنا
افندم سودکم جانم کوزم ای ماه کنعانم

اسیر اولدم بنه بر ماه عالمتابه ارتی
بریدر اوج افلاکه چیقرسه آه و افغانم

که خطی که زلف پریشانکی اوپسم
امسم لبکی غنچهٔ خندانکی اوپسم

سورسم یوزومی سینهٔ سیمینکه جانا
هم مهر رخک هم مه تابانکی اوپسم

جوزسم کره بند سر زلفکی بر شب
نوشین لب لعل کهرافشانکی اوپسم

زلفک کبی بر کوشه ده ای سرو خرامان
یا بکه دوشوب کوشهٔ دامانکی اوپسم

آغوشنه چکوب اینجه بیلکلی مه کنعان
[redacted] لی حاصل هر یانکی اوپسم

بنه مجلسده جام باده کردان اولدوغن کورسم
رخ جانان رشک ماه تابان اولدوغن کورسم

تکلم ایلسه بیک نازیله اول شوخ عیسی دم
لب لعلی کهرریزی دُرافشان اولدوغن کورسم

پریشان ایتدی عقلم بوی زلف عنبرافشانی
نسیم صبحله اولده پریشان اولدوغن کورسم

ایریشوب نشوهٔ جام میکلرنک اول غنچه
صفادن کرم اولوب چاک کریبان اولدوغن کورسم

ایچوب جام میکلکونیله اول شوخ فتانم
آچلسه کل کبی ارتی خندان اولدوغن کورسم

رام اولیدی یار باکه جانی نثار ایتمز میدم ... یوله چشم روانم اشکبار ایتمز میدم

کر بنمله ایلسه گلگشت اول سرو روان ... هر سحر سیر صفای لاله زار ایتمز میدم

یاکسز بردم چمنده کوکلم اکلنه بنم ... آرزوی نکهت باغ و بهار ایتمز میدم

دلربالر سوده بی اختیارم بیلیم ... بو خسته وادی فراغت اختیار ایتمز میدم

مست اولوب گلزارده بردم مه کنعانله
صحبتی اول ویرسه آلی ترک عار ایتمز میدم

واره لم یار ایله گلشنده صفالر ایده لم ... مست اولوب کیف شراب ایله نوالر ایده لم

صحن گلزارده اول سرو سمن رخساری ... درکنار ایلیه لم بزکه ادالر ایده لم

دیمش اول پادشه مملکت استغنا ... عاشقی بی له لطفیله عطالر ایده لم

یاره دشوار اولیجق نیجه برابرام ایده لم ... تا بکی بویله وار و به سهو خطالر ایده لم

کلهرک اول شه خوبانه دیمش بر ایکی شوخ
بر ایکی کون نه آلی یه جفالر ایده لم

الذ قهوه پیمانه گلگونی دمادم ... کیم قالمیه خاطرده الم دل اوله خرم

بر صحن چمنده اوله اول سرو گل اندام ... ذوق آنده اولور عیش و صفا بیله دمادم

دستنده خصوصا اوله جام می گلرنک ... مستانه کله نازله زلفن قله درهم

که

که لطف و عطا بیله کهی ناز و تغافل ... که برکله رک کلن آلور عاشقک اولدم

بر بویله صفا اولمیه عالمده که آنی
می نوش ایده سن اول مه کنعانله بردم

راحت اولم غم عشقیله فغان ایلمیسم ... آه پرده کش راز نهان ایلمیسم

بن صفا ایلمزم باده ناب اچمیده ... کندمی شویله که سوا جهان ایلمیسم

مبتلا زلف و خط و خال ایلمدی خط آلیم ... هوس بوس لب لعل و میان ایلمیسم

درکنار اولمز ایمش بیلدم او سرو رعنا
پای بینه اشکمی تا بویله روان ایلمیسم

مست اولوب سر ره جانانه فرجاک ایلمسم ... سینه سن اوپمسم بولنده جسمم خاک ایلمسم

مست و بیهوش ایلسه گرچه بنی جام صفا ... چاشنی وصلنی اما که ادراک ایلمسم

دائما یاد ایلیوب ذوق و صفای وصلنک ... مایه آرام قلب و جان غمناک ایلمسم

چکدکم شوق رخ جانانله هر آهمی
نور بخش آفتاب و ماه افلاک ایلمسم

نه می کیفی اولور بر یار همدم ... نه خود میخانه وش بر جای خرم

دلکدن دوشمز وصف پیاله ... الکدن کتمز پیمانه بردم

صفق دور اولمسون هرگز گوزم گورن　　عذار زیبا بودار و زلف پرخم
بو عالمده نه ذوق اولسه گرکدر　　افندی میوه‌ده روا رسیده عالم

نه کنجاته آلی مبتلادر
انکچون سوزلری اولدی مسلّم

حاله رحم ایتمدک برنیجه گوندر ای صنم　　آهم آلده خاطرم بویله پریشان ایتمه‌هم
دلبری بوس ایلمک آغوشه چکمک واریکن　　مال و ملک و دولت ده روزه در بن ایلرم
برو فاسی چوق مسلّم دلبرا یکن دوستم　　قنده کندی وعدهٔ لطف و عنایت بلمزم
گرچه اینجندم جفا و جور عالمدن ولی　　هر نه دکلو جور ایدرسه دلبره اینجنمزم

آلی بیچاره‌یه ای ماه کنعانم بنم
نیچه گوندر ایتمدک شاد ایلیوب لطف و کرم

گوزم یولده قالدی قنده‌سن ای ماه کنعانم　　فراقکدن هلاک اولدم مدد الکه سلطانم
نه سنسز هیچ بردم خاطر ناشاده جان آرا　　نه خود بر لحظه آرام و قرار ایدر دل و جانم
گرکمز بانکه سنسز کشور ایران و تورانی　　گوزم جانم سودگم ای شوخ فتانم
گیدلوزن همین شو نالهٔ شبگیر در کارم　　چیقر هر شب سپهره ناله و فریاد و افغانم
سنی گورسنی ای نور چشمم آلی زارک　　تیز گل بو خسته غرق ایتدی جهانی چشم گریانم

فراقکدن

فراقکدن هلاک اولدم منم ای ماه کنعانم　　تیز گل مرحمت قیل بنده‌که رحم ایله سلطانم
روا می بنیجه گوندر بنده‌کی یاد ایتمیوب هرگز　　ایرشه اوج افلاکه خروشم آه و افغانم
فغانمدن جهان پاصبحه دک هر شب　　گیدلوزن حسن جهانی سیله بو چشم گریانم
خدا گوسترمسون الحق نه مشکلدر جدا اولمق　　سنکبی گوزل یاردن ای سرو خرامانم

مدد گل بو خسته بالله هلاک ایلر غم فرقت
شکسته‌بسته آلی بنده‌کی ای شاه خوبانم

في حروف النون

گوزلرم قان آغلیه لعل درافشانک ایچون　　خون دل نوش ایدرم غنچهٔ خندانک ایچون
هر سحر چاک ایدرم سینه‌ک ایچون پیرهنم　　هر گیجه آه ایدرم زلف پریشانک ایچون
نوله بلبل گبی فریاد و فغان ایلرسم　　صحن گلشنده سنک سرو خرامانک ایچون
خاک پایکه دوشوب سایه گبی پست اولورم　　بوسهٔ خاک ره گوشهٔ دامانک ایچون

داستان اولدی سنک هر سخنک ای آلی
عالم اولدی بت زیبا مه کنعانک ایچون

فضای باغ صفادن نه لاله چمن اولور　　نه بوسه خواه لب یار نه جبین اولور
وصال گیرسه اله شاد و کامران اولدم　　نه ابتلای فراقیله ده حزین اولور

نه دکلو دام کیمی جکر غم اولورسه سینه
وفا ایدرسه بکا اول بت سخن پرور

دعاسنی منع ایدرسه بنی اهلی اولور
صفالکی بعلیله اسناد خرده بینی اولور

اکر ستمگر بزی اولسه سنره مراد
نه غایت حقیله بن بزی اولور

بو بله اول شوخ جفاجوی وفا اولمق نه دن
هیچ فراغت ایلمز خاطر آزار اولمه دن
خنجر بیداد ایله شمشیر استغنا ایله
محرم ایکن هر کسی انک حریم لطفنه

مبتلایه تا بو دکلو پر جفا اولمق نه دن
آتش انداز درونم مبتلا اولمق نه دن
پر ستیز و پر کرشمه پر شقا اولمق نه دن
عاشق بیچاره محروم صفا اولمق نه دن

هیچ لایقمی کنعانه کیم جور ایلیوب
آلی زاره بو رسمه ابتلا اولمق نه دن

کوکلمی الیله آلدی ینه بر شوخ جهان
هر نگاهی دل عشاقه براو زکه آفت
غمزه لر خود نه ستمکاره جفاجولر در
کاکل ماشقه بلا در دل سودازده
جانه ویرر شیوه رفتار ینه آلی تمنامی

عشوه کر دلبر ممتاز و بت غنچه دهان
که آرام و قرارم قودی نه تابع جان
هر برس جانه جکر خنجر تیز و بران
عقلمی نیجه پریشان ایدیجی طرفه جهان
نازیله جلوه لر ایلرسه آگاه کنعان

سجده سر

یکدم هوای نغمه چنک و نی نیجه بدن
دلبر او در که عاشقه مهر و وفا قیله
لطف نگاهی وار یکن اول ماه مهوشک
بو طرز خنده خطه کبی قدر و اعتبار

انجمک میسر اولمدی آه شرابدن
حاصل نه با که دلبر عالیجنابدن
ذوق اولنور می غمزه ناز و عتابدن
بیرایه اولسه برک گله مشکنابدن

آلی عذار شاهد کنعانله بو کون
مستغنی بوز فروغ مه و آفتابدن

مست اولسه کوزل جام جم بزم صفادن
مجروح قلور سینمی اول شوخ جفاجو
غایتده پریشان دل و آشفته دماغم
که زلف سیاهنی سورکاه عذارن

آجلیسنه بیر هستی باد صبادن
که تیر ستمدن که شمشیر جفادن
اول کاکل فتانله اول زلف دوتادن
قورتلمدی بیچاره کوکل درد و بلادن

آلی مه کنعانه گرفتار اولمیدر
یارانه نوله ایتمزسه فراموش دعادن

نهال خوش خرامک شیوه رفتار کوسترسون
اسوب باد نسیم صبحدم او غنچه رعنا
ترنم ایلسون مجلسده مطرب دسته جام السون

لب شکر فشانک لذت گفتار کوسترسون
پریشان ایلیوب زلفک ینه دیدار کوسترسون
ترانکیله ینه بر نغمه ادوار کوسترسون

ای چوب بام صفا جانانه چاك ایسون كریبانن
آه چوب پیراهنی خورشید پر انوار كوسترسون

قالورمی صبر آلی دلده كوزر باد سحر اسسون
غدار دتما بدارن طره طرار كوسترسون

جانم بلسم نولور اول غمزهٔ مكاردن
جانم بر قلیجه قالدی زلف عنبر باردن

زلف و غمزه‌كی كوكلمی آلدی خلاصه یوق مجال
كاه بر بستاردن هم كاه بر غداردن

طالعم بوز كوسترردی نسیم صبحدم
زلفنی رفع ایلسه بردم او كل رخساردن

یوز جور رحم حق بیلور مردانه‌یم عشقنده بن
خنجر ناز و خدنك غمزهٔ خونخواردن

رحم ایدردی اول كنعانه آلی بر كیجه
بیلدر رشك و درد دلدن داخی حال زاردن

هر كسه اول سرو رعنا دركنار اولمق ندن
رشك ایله چشمم انكچون اشكبار اولمق ندن

شاهباز اوج استغنا كچركن دایما
صكره بر زاغ سیه‌كاره شكار اولمق ندن

عارضندن بوسه چیدی اوطاره كردست هوس
باغ رویی بویله بر لاله‌زار اولمق ندن

كیرمز ایكن دامن وصلی كف اندیشه‌یه
كوشهٔ داماننی شهد زرنكار اولمق ندن

غیر ایله نوش ایلیوب اول شوخ جام لاله‌رنك
آتش غیرتله آلی داغدار اولمق ندن

قد رعنا مست محبت اوله در جانانه‌دن
نشوهٔ تحصیل ایتمه‌دن مقصود اول ایچانه‌دن

هب سؤال ایتدم غرض بر جلوهٔ جانانمش
زاهر بعیت الحرمدن ساكن بتخانه‌دن

شوق جام باده لعلكله ارسم كوشمه
نعرهٔ یا هو كلور هر كوشهٔ میخانه‌دن

نانش بلبلده هم پروز كه حالت وار ایكن
كلمز اول حالت بكا سوز دل پروانه‌دن

بر نكاه نیم ناز كدر سنك غیری دكل
مقصد الهی اهمان اول نركس مستانه‌دن

دل نیاز ایتمزمی یاره بو نیازی وار ایكن
غمزه ناز ایتسه محل یاره نیازی وار ایكن

كنج غمزه نیلسون دلداده غیری آشنا
عشوهٔ دلبر كبی یار دلنوازی وار ایكن

عاشق اولور مكه لازم دكل تیغ ستم
غمزهٔ سرمست چشم فتنه‌بازی وار ایكن

ایتمز نوك سنانه غمزه‌یه جانلر فدا
بر نكاه نیم‌نازه عشوه‌سازی وار ایكن

سر فرو ایلرمی آلی هر نهال تازه‌یه
اویله بر نازنده سرو سرفرازی وار ایكن

زلفك پریشان اوله كر باد سحردن
عالم طوتشر آتش دلسوز جكردن

كفتاره كلور لب لعلندن او مهرو
لبریز اوله داماننه فلك در و كهردن

آیینهٔ قلبنده بحمد الله او ماهك
قالمدی بیله ذره قدر كرد و كدردن

آهم فلکه ایتدی اثر گرچه که اما
بو قدر یوق اول سنگین دلارادە اثردن

اچلدی سینه اول مه کنعانله آلی
کلدیکی صفا کلش نوخیز هنردن

دریغ ایتمک روا می التفاتک مبتلالردن
ازلدن لطفکه معتاد ایدوب بیدللری شاهم
اگرچه بنجه گلرخ دلربالر چوقدر عالمده
گدا ایدر بو رخک امدر کهر لعل دو افشانک

دریغ ایتمه بیلورسن لطفنی بی مهر کبدلردن
دو شهرمی صکره محروم ایلمک ذوق و صفالردن
سنی طوتدی گوزم جانا بو دگلو دلربالردن
فراموش ایتمه عشاقی عطالردن وفالردن

نه وار لطف ایلیوب آلی زاره اول مه کنعان
فراغت ایلمه شیمدنکرو نازو جفالردن

طوته لم قورتله جان غمزه خونریزکدن
چاک چاک اولمده هر دمده قبا جسمم
گاه باشمده بلا گاه درونم مغبر
فتنه آشفته سر زلف گره گیرکدن

نجلورم کره زلف دلاویزکدن
تیغ برانکله خنجر سر تیزکدن
سنبل ترسکن و سبزه نوخیزکدن
غمزه مستانه می لعل شکرریزکدن

گوزدن گمز نه گوردک قچرسن بویله
آلی زار گبی بنده ناچیزکدن

غنچه

غنچه لر ایلر کور بچه نرکس مستانه سن
کله عشاق قدر پیمانه می خونجگر
ساقی هجران الندن بزمگاه عشقده
ناله بیهده نه ایشتن رازنهان دلبری

مبتلالر نیجه ضبط ایتسون دل بی پرواسین
عالم عشقک بیلورسن بویله در میخانه سین
شیمدی بن چکدم مگر خونجگر پیمانه سین
گوش قلیه وا غفلک بیهوده هر افسانه سین

ایتمز آلی بی ستم سایر پری وشلر گبی
اوده یاقمز شمع تا یانم بنم پروانه سین

فیض می آجوب گلستان عذاری گلکلرن
استمز بر لحظه مالندن فراغت ایلیه
بنجه دملر در اسیر سنبل قید کوکل
هر اسیر عشق اولان فریادن ایلر فرودن

یاسمن بوشن ایلدی باد صبا سنبللرن
دایم اول غنچه فغان ایتمک دیلر بلبللرن
گورمک استرسیم عجیب رخلرن گاکللرن
آرتورر اول گلشنک بلبلری غلغللرن

یعنه آلی گوز گلندی او ماه دلستان
فیض می آجوب گلستان عذاری گلکلرن

فی حروف الواو

گتدی خاطردن وصال دلربایه آرزو
دلده هر گز قالمدی ذوق صفایه آرزو
جلوه ایلر دایما مرآت دلده روی دوست
ایتمز آیینه عالمنمایه آرزو

یاردن جور و ستم مهر و وفادن رغبته — بوالهوسلر ایلیین مهر و وفایه آرزو
ذوق آلن زخم سنان طعنهٔ بیگانه دن — ایلمسونمی التفات آشنایه آرزو

پادشاه ملک معنی ایلمز آلی کبی
دولت پیروزهٔ دار فنایه آرزو

چکدکجه ال امید وصل یاردن شهد نکرو — واز کلدک بی جفا دلداردن شهد نکرو
خوف ایدر یار ایله یار اولمقدن اغیاردن — باکمز یوق یاردن اغیاردن شهد نکرو
آلمز زویر سه متاع وصلنی یوق خطمز — بو یله استغنا ایله یاردن شهد نکرو
سنبلندن تا بز تعلق رشته سن قطع ایلدک — قیدمز نه طرهٔ طراردن شهد نکرو

کورنجه سرسبز اولور آلی گلستان سخن
رشحهٔ کلک جواهرباردن شهد نکرو

فی حروف الهاء

نیلیم اول یاری کیم انک وفاسی اولمیه — کونه کونه التفاتیله عطاسی اولمیه
سومزم اول شوخی کیم یوز بیک نیاز ایتسم اگر — بر نگاه نیم ناز و دلرباسی اولمیه
اولمزم انک خریدار وصلی متاع کیم — شیوهٔ گفتار ایله حسن اداسی اولمیه
حاصل کلمز تسلی بوسهٔ لعل و سینه دن — بر کیجه تا صبحدم پهلو صفاسی اولمیه

اهل دلدن کیمدر آلی بو کونز بیک جان ایله
شاهد شعرم کورنجه مبتلاسی اولمیه

رام اولدی غنچه کوز کوره اغیار لعینه — ای ضیاء شبنانه بر ده یتمزمی قرینه
اغیاره اوبلمک کوز نکک نه روادر — اول ساعد سیمینی ایله اول آینه سینه
انصاف دکل کیم اوله هرکاه مقارن — برابر بلا اوله خورشید جبینه
هر دیو ایله اولمق نه روا اشهدی مصاحب — بکش اکمز ایکن صحبت جبریل امینه

جانانه کلور بردخی آلی نه کلبه ر
بر بو یله جفادار کوزل روی زمینه

بهار اولسه چمنلر مرغزار و سبزه زار آرو — چو اولسه می اولسه نغمه صوت هزار آرو
ایچوب مست اولسه لب بر باده کلکونله بردم — فروغ جام میله باغ اولور لاله زار آرو
آچلسه کل کبی کرمیت صهباییله کلسه — دل آزاره ترحم ایلسه بوس و کنار آرو
اسوب باد نسیم صبحدم کیسوی مشکینی — سر زلفی کبی عنبرفشان و مشکبار آرو

محصل بر دلارا گوشهٔ گلشنده ای آلی
ده کنعان ایله جام شراب خوشکوار آرو

سیر کلزار ایسک اول قامتی موزون ایله — کوکلنی آچسون کل کبی جام می کلکون ایله

صبحدم مستانه گلگشت گلستان ایلسک / ناله چنگ و ربابی نغمهٔ قانونله

مست اولوب صبح چمنده اول ابت گلگون قبا / لب بلب اولسه نوالهجن عاشق محزونله

سویلشلم غمزهٔ فتان آتش رعنا ایله / سویلشوردک همدم اولسه چشم پرافسونله

خدمتنده آلی شوریده حالی دار ایکن
همنشین اولمق روا امیدر اوپر دونله

نوبهار اولسه چمنلر مرغزار اولسه‌ینه / صحن گلشن لاله‌زار و نغمه‌زار اولسه‌ینه

گشت گلزار ایلسک اول تماشای چمن / سرو قدلر گوشه گوشه در کنار اولسه‌ینه

می الجوب مست اولسه دلبر نرگس مستی کبی / باغ روی تاب صیدن لاله‌زار اولسه‌ینه

اول ابت رعنا ایله بر صبحدم گلزارده / مست اولوب پاینه نقد جان نثار اولسه‌ینه

التفات ایتسه‌ینه آلی‌یه اول شوخ جهان
آتش حسرتله حاسد داغدار اولسه‌ینه

دوندی گلگون اشک ایله دیده / جام گوهر نگار جمشیده

بربت شوخه مبتلا اولدم / که دکر وصلی عمر جاویده

نازایدر چشم فتنه آشوبی / غمزهٔ دلفریب ناهیده

بو بله ایرمز کیدر می دست امل / میوهٔ نخل باغ امیده

بو خنده بر گوزه اولور می آلی
گوهر سفته لعل خائیده

شراب ناز ایله چشمک اوج کلو مست ایله / گه نازی پست نگاه ستم پرست ایله

گشای نکرهٔ راز عشق لایعقل / گه و اگه آشنهٔ خشم تیزدست ایله

سرود بزم تغافل گرک بلند آهنگ / نوای بلبل باغ نیازی پست ایله

سپاه غمزه‌نه لازم خراب ملک دله / کلاه گوشهٔ نازی پیر شکست ایله

همیشه نغمهٔ بزم سخندن ای آلی
جهانی مست نسیم می الست ایله

ایکی صف عسکر مژگی صاحبقران غمزه که / تیغ بران تغافل قهرمان غمزه که

دل هدف پیکان زهرآلودهٔ مژگانکه / جان فدا اوق جگردوز سنان غمزه که

مبتلالر جان ویرر بر شیوهٔ گفتارکه / اهل دل حیران اولور حسن بیان غمزه که

ناز و عشوه شیفتهٔ آشوب فتنه مبتلا / نیم ناز چشمکه رمز نهان غمزه که

نکتهٔ رنگین آلی نیده وکن فهم ایلمز
اولمیندر آشنا لطف زبان غمزه که

نکه سرمست ناز و غمزهٔ خونخوار آشفته / کمند زلف در هم طرهٔ طرار آشفته

بو کون صبح چمنده کوردم اول سرو خرامانی / کریبان چاک و دامن چیده و دستار آشفته

اسیر دام عشق اولمدی کوکلم اولقدر اما / ایکی رفتار مستانه ایکن کفتار آشفته

پریشان اولمسون سنبل کلزار اندیشم / که آشفته دل آشفته زلف یار آشفته

نه خوش سدره عالمده کلاوله عرض نیازه / دل جانانه خرم خاطر اغیار آشفته

اولور دایم نسیم فیض صبح روی لغندنه / کل معنی شکفته غنچه طومار آشفته

پر بور اولسه شکل لعل و رخسار رند آلی / جبین غنچه پر چین و دل کلزار آشفته

رحیق نظم پاکک حسن تعبیر بلند مله
قلم همواره مستانه سخن هر بار آشفته

صبحده اولور بیک شب دیجور نهفته / آهمده نیچه مشعله طور نهفته

هر بر کره نغمهٔ ناقوس دلده / بیک زمزمهٔ دلکش منصور نهفته

هر بر شکن طرهٔ باد نفسمده / بیک نافهٔ عطار نشابور نهفته

اول آتش عشقم که اکر زخمه قونسه / نور ایچره اولور مرهم کافور نهفته

هر بار کشاده اوله یارب دل آلی
هیچ اولمسون اول آینه نور نهفته

خط انکیز سمن زار عذار اولور سینه / کلک اندیشه یه بو یوزدن مشکبار اولور سینه

دست غمزه چاک ایدر و ستانه صبرم جامه سن / راز نیهان محبت آشکار اولدرسینه

تاب می بر لاله کورن اولمش کی رخسار خوب / آتش عشقیله سینه شعله زار اولدرسینه

چشم پر نیچه کورن اولمشدر اتیز دی نکاه / شانه ها زغمزه سی مردم شکار اولدرسینه

بردم آلی قوه الدن شراب خوشکوار
وقت عیش ایام کل فصل بهار اولدرسینه

می الجوب رخسارن اول غیرله کلفام ایتمه ده / بن باتیم سیلاب کوه انواز آرام ایتمه ده

کیرمزدی ست نیازه کوشه دامان وصل / کرچه تقصیر ایتمدم جانانه ابرام ایتمه ده

مطرب قانون عشقک بویله در آوازه سی / هر نه ایدر سک روا اندیشه خام ایتمه ده

ذوقنی رندجی آنشام ایدر ایکن عالمک / صوفی بینه طعنه رندی آشام ایتمه ده

شاهد اندیشم آلی بو کونه فیض خیال
بر نیاز نوشش فروغ نور الهام ایتمه ده

سوروب رخساریکی آیینه سیمین جانانه / کهی بوس ایله رخسارن کهی نوشش ایله پیمانه

کهی قوجیسم میاننکاه مسیم غنچه لعلنی / کهی ایچسم شراب وصلنی کلشنده رندانه

معطر ایلسون جیب و کنار باغ و کلزاری / طوقنسون زلفنه سویلک نسیم عنبر افشانه

کوروب بیک جانه مفتون شیوه اولندم ای مه‌رو / او کیسوی دلاویزه او شمشاد خرامانه

ندر بو آرزوی بوس لعلی جانه کار ایتدی
ایرشلم مر آلی وصال ماه کنعانه

پاره انجم جفاسی جانه کار ایلرسه ده | درد عشقنده بنی زار و نزار ایلرسه ده
فارغ اولمم بر نفس یار بلاکش چکمه دن | هر نه دکلو جسممی زار و نزار ایلرسه ده
تا در آغوش ایتمینجه خاطرم بو کلجفا | التفات و لطف بیحد و شمار ایلرسه ده
میل ایلر لاله زار ایتمز او شوخ عشوه کار | انکه چشم عالمی پر لاله زار ایلرسه ده

اشتیاقی دمبدم اولمقده در حددن فزون
اول شه خوبانی آلی در کنار ایلرسه ده

همچو کل کبی اول غنچه لب شاده اوله | چمنده عیش ایده هر دمده بر صفاده اوله
نه ذوق در نه صفادر که صحن کلشنده | نوای چنک ایشیدوب الده جام باده اوله
رواقی ایرمیه سر منزل مراده شها | اوکیم قپوکده سنک در آیمار جاده اوله
نه دکلو اولسه ده آدم مسلّم عالم | طریق وادی تسلیمه سر نهاده اوله

مشرف ایلدی بزمی او ماه کنعانم
دعالر ایلسون آلی صفا زیاده اوله

ندر بو غمزه ندر بو خرام رندانه | ندر بو عشوه چشم و نکاه مستانه

ندر

قرار و صبر و تحملی قورر و بنده | بو طرز دلکشی و بو شیوه لوندانه
نه ذوق در کیم اوله صبحدم چمنده او ماه | شکفته خاطر و خندان و الده پیمانه
ترحم ایلسک او طرز ای کل رعنا | اسیر زلف کره کیر و عنبر افشانه

سکا وفا ایدر البته بر کوزل آلی
واروب مرادکی عرض ایله ماه کنعانه

بهار اولسه جانانله بزم شراب اولسه | ایچوب دلبرمی کلکونله مست خراب اولسه
قزرسه کل کل اولسه تاب میدن او پری نامی | فروغ باده دن ماه عذار آفتاب اولسه
چکوب چاک ایلسه پیراهنی مست شوقیله | کونورسه پرده شرمی آرادن بی حجاب اولسه
می ناب اولسه مجلسده ایچلسه طولو لر باره | رخ ساقی مه رو بیله بزم آب و تاب اولسه

مه کنعانله صحن چمنده بر سحر آلی
نوای عود و نای و نغمه چنک و رباب اولسه

بهار اولسه الده شراب لاله رنک اولسه | پری وشی بر بت نوجوان شوخ و شنک اولسه
ایچوب جام می کلکونله اول ماه کنعانم | قزرسه کل کل اولسه روی خوب رنک رنک اولسه
بنه بزم ایلر البته آتش پرسوز افتاده | دل بی رحم دلبر هر نه دکلو سخت سنک اولسه
کوکل میل ایلمز هر بر کمان ابرویه عالمده | انکچون هر نکاهی جانه بر تیر خدنک اولسه

هب آثار تجستدر بو دکلی نازو استغنا
بنه عشق دمو تدر اراده صبح و شام اولسه

ندر بو لذت گفتار لعل نوشخندنده
ندر بو طرز عشوه غمزه عاشق نوازنده
بو دکلو نا عتاب و ناز طاقت بیوزه با عشق

ندر بو شیوه رفتار سرو سربلندنده
ندر بو ناز و غمزه نرکس مشکل پسندنده
نه کوردی بیلمم بو ناتوانی مستمندنده

نه شوخ آفتدر اول دلبر که کوردم بیک دل عاشق
اسیر اولمش یاتور هر بر خم مشکین کمندنده

عرض ایله کوکل حالکی کل باد صبایه
کل یار ایله عشرت قیله لم اولمه المنک
رند اولوبنجی نیلیه لم لاف و کذافه
عالمده صفا هیچ صارلمنی کبی اولمز

کیم سویلیه اول غنچه لب شاه لقایه
مالکمز اولور کیمسه بونکبی صفایه
آلدنمه کوکل تاج ریا بیله عبایه
اول سرو مرصع کمر ننک قبایه

آلی کبی بر شاعر ممتاز کرکدر
قادر می اولور هر کسنی بو حسن ادایه

بر پری وش دلربایه مبتلا اولدم ینه
دوشدی کوکلم زلفنه آزاده ایکن باشنه

مست جام باده بزم صفا اولدم ینه
بسته بند کرهکیر بلا اولدم ینه

اولمز صفا ذوق و صفالکده کی لذت
کل کبی صفادن اولور البته کشاده

افتاده لرک پادشه بحر و بر اولسه
کوشش ایله دلبردن اکر بر خبر اولسه

کوشش ایلمز اول ماه سوزن عاشق زارک
هب سوزلری آلی کبی در و کهر اولسه

پایلشم اول ماه رویه مهر باز اولمزده
بینه فیض باده کلفامدر لطف یار
اول سهی قامت قلور البته بر میل کنار
هیچ اغیاره نکاه ایتمک بله اول ماه وش

لعل نابی لطفله شکرفشان اولمزسه ده
باغ رویی کرچه یر یر کلستان اولمزسه ده
آب آتشکم خاک پایینه روان اولمزسه ده
خط اولنمز محرم ستر نهان اولمزسه ده

برادا ایله قیلور آلی مسخر دللری
کلکی دریاشی اکر معجز بیان اولمزسه ده

تاب می کلبرک رخسارن عرق ریز ایلسه
که لبن مست تبسم ایلسه که غمزه سن
فیض جام باده هم تحریک باد صبحدم
شوقله گفتاره کلسه طوطی کویا کبی
بر کوزل آلی سینه فیض نسیم التفات

کلشن شاداب حسنی شبنم آمیز ایلسه
نکته پرداز عتاب عشوه آمیز ایلسه
باغ رویین سنبل آشوب و کل انکیز ایلسه
حقه لعل لبن بینه شکر ریز ایلسه
بحر آتش موج اندیشم کهر ریز ایلسه

کله فریادی قوپاره ایتمدی دولاب بیچاره — بنم کبی عجب سنده‌ده کیر اولدی نظر آواره

همیشه تیغ عشق یار ایله پاره پاره در سینم — شکسته طلسم وجودی اولمش وجود بویله پاره

قرار کیتدی کیجه کوندز همیشه زار در کارم — دریغا عشق برلر دردیلا مر اولدیک آواره

بی خواب و آرام ایلدی بو نالش و آهم — نوله میل تبسم کلکشت باغ و سیر کلزاره

نه کنعانه بکزر مبتلا اولمش سن ای آلی
انکیچون حالنه رحم ایدر اول دولاب بیچاره

کل کبی اله جام آله کورزم چمنده — بانکده خصوصا اوله بر غنچه دهنده

بر تازه جوان ایله همان ذوق ایده کورزم — بو قدر اثر لطف و بقا چرخ کهنده

او طرز رخ زلفکده کی بو تاب و طراوت — نسرینده و کلده و سنبلده و شبوی و سمنده

کرچه که شکست ایلدی آیینه قلبم — اما نظرم قالدی اول آیینه شکنده

آلی کبی بر شاعر ممتاز کرکدر
کیم بویله هنر کوستره میدان سخنده

کلوب نازیله کلشنده نه رفتار کوسترسه — لب شکر فشانی شیوه کفتار کوسترسه

جهو سه کرم اولوب ستارزی کیفیت میدن — معنبر زلف پرخم طره طرار کوسترسه

صبا سویله بتر چشمم اولان غنچه نهان اولدی — ورای پرده دن شمدی نکرو دیدار کوسترسه

هلاك

بیلا کرکه اولوب می الچی عاشق بیچاره اول خونی — کهی شمشیر کامی خنجر زرکار کوسترسه

سحر صحن چمنده مست اولا ماهله آلی
درونم مخزن دلده نه کیم عجب کوسترسه

فی حروف الیاء

نیجه کز سر بزه اول قدی قیامت کلدی — اول کبیدن مجلسه تاب و طراوت کلدی

کرچه نوشین ایتدم نیجه پیمانه صهبای صفا — یاسر آقا دله بر کونه حالت کلدی

کرچه کلدی خاطره هر کونه لذت غنا — هر کز اما وصل دلبردن قناعت کلدی

کرچه کلدی کو کلمه جمله علایقدن فراغ — لیک مهر دلبر هوامندن فراغت کلدی

کرچه کلدی دهره چوق شاعر ولی آلی کبی
بر سرآمد مرد میدان بلاغت کلدی

سنبل شکین اولور می زلف پرچینک کبی — بر کل رعنا بتر می روی رنکینک کبی

عشوه چشمکده اولسه روح بخش کائنات — شیوه سرو خرامان خوش آیینک کبی

نیجه بکزر سن مه تابانه کیم بو قدر انک — سنبل کلپوش ایله کلبرک نسرینک کبی

نکهت مشک و نسیم کلده هر کز کورمدک — نشوه بوی دلاویز عرقچینک کبی

برسر امو عاشق سرباز اولور هر دم نسیم — غصه عالمده هیچ آلی غمکینک کبی

کفتم کی یار وه معجز نما ایدر غمزه‌سی
چشم کافر کیشنه بر تر جهاندر غمزه‌سی

بنجه کار ایتمز دله یا پنجه کجمز جانه کیم
سینه‌سنک خارادن کذار ایلر سناندر غمزه‌سی

تیغ خونریز افشاندر یا قهرمان چشمنک
پاسبان رستم صاحبقراندر غمزه‌سی

هر نکاهی عاشقه بر تیر دلدوز جفا
صانکه بر شوخ آفت نام جهاندر غمزه‌سی

براد ایدر که ای آلی کورن مفتون اولور
ساحر طبعکله کویا همزباندر غمزه‌سی

حقهٔ لعل کهرریز در اننک دهنی
در یکتا دراننک ایچنده اولان هر سخنی

صانکه سن نور خدادر که عیان اولدی سحر
کیف جام می ایله چاک اولیجق پیرهنی

مه کنعانی کورک کوکده مسیحا یه دوتر
اینه تشریف سحر نازیله صحن چمنی

نیلم قامت و رخسارینی کورن یارک
سمنی یاروی نسترنی یاسمنی

نه جکر سیم جکه‌رم جانمه منت آلی
سینه‌یه اگر چکسم بر کیجه اول سیم تنی

کوزلرمدن قانلر آقوب سه غم دکل دریا کبی
ناتوان اولمشم اوم مهوش نرکس شهلا کبی

غم شکست ایتدی بنی کوکلده اول نازک تنی
تابناک اولمش یانور برک کل حمرا کبی

تاب میدن لاله کون اولمش کورب رخساره‌نی
در نثار اینسم روادر ابر کوهرزا کبی

خنجر

خنجر کیم کوردم یانوب جهانی اول غنا بنی
صالنور کن نازایله سرو سهی بالا کبی

بو یله شعر دلکشا آلی دیمز دی غالبا
اوله کنعانه شهری عاشق شیدا کبی

کوروب بیک جانه سودم بنده بر شوخ فغانی
عجب بلبل آسا ایلسم فریاد و افغانی

عجب دلدار چمنارو مستغدر او پیکر
پریشان ایتدی عقلم بوی زلف عنبرافشانی

نزاکتکه کلوب کنعانه بو زیبک عشوه‌لر ایلر
که هر بر عشوه سبزده آلور عقل انسانی

نه آفندر مدد اول غمزه کیم دوشمز اللنه ایچه
نه بر دم خنجر تیزی نه بر کونه تیغ برانی

فغان و آه و ناله ایلمکدر روز و شب کاری
سولدن آلی شیدا اینه اول ماه کنعانی

بنم اول فیلسوف ربانی
موشکاف رموز پنهانی

شاعر معجز آفرین کیم اوله
قدسیان سخن ثناخوانی

سنبلستان گلشن معنی
شعرمک خط عنبر افشانی

گلشن پربهار اندیشم
رشک فرمای باغ رضوانی

پرنیان خیال رنکینم
نسخهٔ کارنامهٔ مانی

سطر شعر ملیحی پاکمدر
موج آب حیات روحانی

خاک پای جناب طبعدر — کوهر پاک نظم خاقانی

نولا دیر لرسه پاکه آلی
طالب روم و عرفی ثانی

کوزمیوزینه اول آفتاب رخساری — او شوخ غشوه نواز اول بت ستمکاری
کره کشای ستم نکهت سر زلفی — شکفته ساز دل فتنه طرز رفتاری
کرشمه شیفته غمزه سخن کوی — نکاه نکته فروش لب شکرباری
نکاه لطفنک آشوب فتنه مفتونی — شکنج کاکلنک جان و دل کرفتاری

بگوری بو خسته بودر دیله روز مرآلی
کوزمیوزینه اول آفتاب رخساری

نوبهار اولدی ینه کلدی صفا ایامی — عیش نوشی ایله قومه براکدی جامی
نغمه چنک و ربابیله چمن بخشنده — چکه لم جام فرح بخشی کلفامی
رند میخواره بوکون باغ بهشت ویرمز — سایه بید و لب جوی و کل بادامی
سینه چکمیه طره او دلارامی سینه — نیله اکلیه لم با دل بی آرامی

ماه کنعانه کرفتار اولالدی آلی
صفحه مهر جهانتابه یازلدی نامی

سحر که غمزه ات از خواب ناز برخیزد — بکوشش فتنه ز هر سو نیاز برخیزد
بیا بکلشن اثار حسن بیت بنکر — که این شکوفه ز باغ مجاز برخیزد
زخاک دشت محبت شهید غمزه تو — بدست دل همه برک نیاز برخیزد
کجا نسیم نیازی ز باغ بی باکی — که پرده سخن از روی راز برخیزد

چنین کرشمه که آن شوخ میکند آلی
نهفته آتش عشق تو باز برخیزد

زهی که نرکس او فتنه ریز میکردد — فضای باغ نکه شعله خیز میکردد
هلاک خنجر خونریز غمزه یارم — که آتش من ازین آب تیز میکردد
بچشمکاه وصالش مه سبوی طلب — شکست خورده سنک ستیز میکردد
هزار خواهش ناتوده سر نزند زدلم — که رشک جلوه که رستخیز میکردد

چه ساختی که چنین از تو عاقبت آلی
قدم فشرده راه کریز میکردد

پری وشان که ز هم کام خویشتن چینند — ز عشوه راز تبسم کل سخن چینند
بهم چو سنبل پیچان ز هم در آویزند — ز هم چو غنچه کل بوسه از دهن چینند

بغه باشی مطرب که نوبهار دولست — پیاله از کف ساقی ستدن چه چینند
زبس که مست خراب وصال یکدیگرند — صد آفتاب ز مه چاک پیرهن چینند

اسیر صحبت آن قوم میشود آلی
که دامن دل ازین هفت انجمن چینند

زلفش بخم افتاده و رخسار شکفته — سنبل بهم آشفته و گلزار شکفته
هم باده خوش آینده و هم زلف طرب ریز — هم بزم صفا گستر و یار شکفته
جز در شکن زلف غم آرام ندارم — در دام شود مرغ گرفتار شکفته
آن عالم عشقم که بود لاله باغش — بر گلبن مژگانش شرربار شکفته

اندیشهٔ آلی همه شاداب تر آید
باشد گل این باغچه هر بار شکفته

برگ بنفشه ریخته بر دامن گلشنی — خورشید را گرفته در آغوش کاکلشی
از بس که دلم سر امید لطف اوسته — ریزد گل کرشمه ز جیب تغافلشی
انگشت حسته هم سوانح چید پایه چینی — پیچیده بر مشام صبا بوی سنبلشی
آتش مزرع نوشرانه گلزار معنیم — کانش فشاند از تب افغان تغافلشی
آلی که از لبش چکد این شعله میرسد — کو نغمه تا که بلبل نوروز آن گلشی

مقصود

مقصود من ز یار نه بس بوس کنار است — صد گونه تمنی بدلم جلوه گذار است
مقصود اگر بوس و کنار است ز دلبر — این پیچش زلف نقسیم بس نجه کار است
آه شرر آلود من از باد جمالش — خوش بوی تر از باد گل افشان بهار است
آن تازه نوای که بود شاهد معنی — در هر شکن طرهٔ او زمزمه زار است

آن خط لعلش که شدی دلشده آلی
هر قطعهٔ الماس تو فیروزه نگار است

باز بوی نوبهار آید همی — باد یار گلعذار آید همی
مژده مژده ای گرفتار عشق — آن بت گلگون عذار آید همی
رفت هنگام کشیدن جام زهر — وقت جام خوشگوار آید همی
رفت ایام فراق و روز غم — موسم بوس و کنار آید همی

با صفای آلی خاطر فگار
باز بوی نوبهار آید همی

ز دیده ام که جگر پاره پاره میریزد — تبسم آن لب آن شکر خواره میریزد
بدست هجر تو غم انجمن قفسه مرا — که مهر از دل سنگین خاره میریزد
چه گونه غنچهٔ امید بشکفد جامی — که ابر غم همه بر روی شراره میریزد

بهر بنی غمزه چه حاجت که برد دل ز تیشم
زدرج گوهر نقش لبکی پاره میبرد

اگر بیاد رخش گریه میکنم آلی
بجای قطره ز چشمم ستاره میریزد

ز چشمه چمن شب که یاسمن جوشد
گل شراره ز باغ درون من جوشد

سیاه ناز چه حاجت برای غارت دل
که فتنه از خم آن زلف پر شکن جوشد

زبان عشوه ز بس بر دلم نمک برزد
زبان شکفته لب غمزه هم سخن جوشد

جهان ز خیال خطش جا گرفته در چشمم
ز خاک مشعله سان آتش از چمن جوشد

اگر نه کلک تو آلی ترانه نو ساخت
سرود حسن قبول از چه انجمن جوشد

بر یاسمن که سلسله مشکبو شکست
گلگونه طراوت سنبل تر و شکست

هردم ز یاد لذت کشتن به تیغ او
کاهی کلاه گوشه که آن تند خو شکست

مجنون غمزه تو بیک جوشش اضطراب
در دل هزار سلسله آرزو شکست

از رشک نشوه که بزم زجی نشاط
رنگ عذار باده غم در سبو شکست

آلی ز بیم افعی بلبل فغان تو
مرغان باغ نظم فغان در گلو شکست

دل نمیرم غم نگارستان آتش است
جان ز طفل نیر خواره پستان آتش است

از آتشی درون دلم هر زبانه
آتش فروز سینه سوزان آتش است

دست امل کشیده ز عنبر تنه به کنج غم
دل پیر عشق سر بگریبان آتش است

کحل جلای دیده و داغ سیاه دلم
زنگ سراب صحن بیابان آتش است

آلی ز شوق روی تو نالد مگر که او
مرغ سخن سرای گلستان آتش است

از یاد رنگ شعله که رخسار یار بست
گویی ز نور پرده بر لاله زار بست

نازم بتیغ تیمکش عشوه که او
بر دست غمزه خون ز رحم نگار بست

در لوح آفتاب ضمیرم خیال تست
نقشی که کلک حکمت پروردگار بست

غیرت نگر که بهر عروس خیال تست
از آب دیده پرده گوهر نگار بست

خون ما از دلم بدیده ز بس کار هجوم
آمد نشد خیال ترا رهگذار بست

خالی ز نقش مایه ما عنکبوت غم
در گوشه های سینه الوهه تار بست

آلی ز ساز ناله چو نغمه اثر
نواز بدست یار بی جانه کار بست

گرچه آمد بسرم چند بلایی مشکل
از همه مشکلم از یار جدایی مشکل

نقش امید توان دید در آیینهٔ چرخ — از چنین شوخ جفاپیشه وفا مشکل
ره امید چه بویی که درین باغ کهن — چیدن از نخل امل برگ صفا مشکل
غنچهٔ باغ مرا بخت چنان بسته دگر — که شکفتن ز دم باد صبا مشکل

چه گشاید گره از سلک امیدم آلی
که انگشت هنر عقده‌گشا مشکل

چنان کرشمه بکف خنجر ستم گیرد — اجل ز بیم تغافل ره عدم گیرد
چنان که ناز پرست آمدم کنون بودم — خدنگ عشوه جگرگاه الم گیرد
اسیر طالع خویشم که دام امیدم — بجای مرغ نشاطم همای غم گیرد
دلش بوده مگر با فریب عیاری — که دامن فتنه ان زلف خم بخم گیرد

بهوش باز نیاید کسی که چون آلی
بیاد نرگس غمزت قدح جام جم گیرد

م م

Süleymaniye U. Kütüphanesi
Kısmı Hacı Mahmud Ef.
Yeni Kayıt No 5338
Eski Kayıt No

بیك ایكیوز اللی ایكی سنه‌سی
ماه رجب [illegible] تحریر